

1 Petro

1 Pe²jah³lo²na¹xai²na² Je³su² Kris²tu³jah¹la²
ĩ³sa²si¹hã³ũ¹kxah³lo²sa¹wa².

— Txai²yã¹nxe³sxã³ a²nũ²a² ĩ³ye³kxi¹txai¹nhẽ³li¹.
Txai²na² hxi²kan¹txi³lo³txa²ha¹i¹. Je³su²jah³la²
nxe³sa²kxah³lo²sa¹wa². Nxe³na¹te³na¹xai²na²
ĩ³ye³kxi¹nx2ta¹wa². Na¹ha²kxai³ wxã²na²
Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ wã²nxa³ka²
so¹nx2ti³tũ³ka³txi³syah¹lxi³ta¹hxain¹ti³ai¹ti²tu³wa².
A²nũ²a² Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txa² kwa²
jũ¹nxe² kxã³su² yxau³yain¹yah³lxin¹ka³tu³,
ã³yo³yo³li²yxau³yain¹tũ³ka³txi³syah¹lxi³ta¹hxain¹ti³ai¹ti²tu³wa².
Põ²ta³ko³xa² yxau², Ka³la²sa³ko³xa² yxau²,
Ka³pa³to²sa³ko³xa² yxau², A²si³a³ko³xa² yxau²
Bi³ti²ni³a³ko³xa² yxau², nxe³hĩ¹nã¹te²tu³
yain¹yah³lxin¹ti³ai¹ti²tu³wa². A²nxe³te²
ĩ³nxai²na² ũ³wha²li¹la³kxi¹nx2ta¹wa².

2 Wxã²na² Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
wã²nxa³ka² so¹nx2ti³tũ³ka³txi³syah¹lxi¹lxa².
Txa²wã¹si³kxã³nãu³u¹tai²na²yũ³ti³hex¹nẽ³lxa³tãu³u¹tai²na²,
Txa²wã¹sũ³na² wã²nxũh¹ ĩ²sa²tẽ³kxi²nha²sxã³,
wã²nxa³ka² so¹nx2ti³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Je³su²
Kris²tu³jah¹la² sa²yxow²we¹jah³lxin¹ha²kxai³ko³nxe³ti³
kãĩ³yah³lxin¹kxa² yo³ha² ã³wa²su¹txi²lxĩ³sxã³
yxau³yah³lxin¹ha²kxai³ nxe³si¹yhah³lxin¹jau³nũ³su²
wã²nxa³ka² so¹nx2ti³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa²,
Jã¹nxe³nx2ti³ju³ta³nũ³a² Txa²wã¹sũ³na²
Yãu³ka³jxah¹la² ĩ³nxũ²kwai³wih¹nx2ti³sxã³
ĩ³wi¹lhit¹ti³hi¹nx2ti³na²hẽ³la². Nxe³yah³lxin¹ha²kxai³

Txa²wã¹sũ³na² kãin² thã³ti³la² a³lxi¹nx2ti³ha²kxai³,
 nxe³nx2ti³tu¹wa². Nxe³nx2ti³ju³ta³nũ³a²
 ten³khaix1sa³nha²wa².

Hxi²ka¹ka¹nha²la²yxau²xai³kĩ³jau³su²

3 Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹
 ĩ³sa²nẽn¹kxa¹sah¹lxi³hẽ¹la². A²nxe³jah¹la²,
 Txa²wã¹hxi²kan¹jah¹la² Je³su² Kris²tu³jah¹la²
 A²wĩ³nu²su² ha²kxai³, nxe³jah¹lai²la¹wa².
 A²nxe³jah¹la² wi¹lhin¹sxã³ thã³ti³la²
 sa²hau³ko³te³lhxã³ tah²lxi³ we²txi²nẽ³te²jai¹ti²tu³wa².
 Nxe³nẽ³kxe³su² Je³su² Kris²tu³jah¹la²
 ya³lu²kxi²nẽ³ju³ta²ka³ten³su²ĩ³sa²yxau³xi²ta¹hxai²hẽ¹la².
 Nxe³sxã³ ka³te³na² wi¹tãu³a¹ tah²lxi³
 we²txi²nẽ³te²jai¹ti²tu³wa². Nxe³nẽ³lha²kxai³:

— Yxan¹nãu³a¹, ha³lo²a² wi¹khai¹nxe³ju³ta²
 Txa²wã¹sũ³na² ũ³hũ¹nẽ³tũ¹xã¹. Nxe³nẽ³ju³ta³nũ³a²
 Txa²wã¹sũ³na² ĩ³tih³nxe³nẽ³lha²kxai³
 a³la³kxi²kĩ³tã³na¹. Kĩ³sa²kxai³ a²hĩ¹nai²na²
 ha³ta³nxã²txi³ hxi²ka¹ka¹nha²la²
 yxau²xai³kĩ³tã³na¹. Txa²wã¹kĩ³na¹xai²na²
 nxe³hĩ³kĩ³tã³la².

4 Txa²wã¹sũ³na² tah²lxi³
 we¹txa²txi³kxe³kxai³, a²yen³kxa² wi¹khai¹nxe³te²a²,
 hxa³nxã³te²a² wi¹lhin¹khai¹nxe³te²a²
 oh³nãu³nũ¹ka³nãu³a¹ Txa²wã¹sũ³na² sxĩ²nhãu³a¹
 ũ³hã¹kxi¹nx2ti³te²ju²hẽ³la².

5 Wxãi²na²
 Txa²wã¹sũ³na² yxo²ĩyah¹lxi¹lxa². Yah³lxi¹nha²kxai³,
 hxi²kan¹sxã³ a²hxi²ka³nãu³lot3sa²tẽ³nx2ti³ka³tu³
 hu³, yxan¹nãu³a¹ ha³lo²ai²na² ne³ki³son³tãu³a¹,
 Txa²wã¹sũ³na² ha³lo²nãu³a² oh³xai²nãn¹ko³xan¹ta³
 ã³sa²so¹nx2ti³sxã³ yxau²sa²tẽ³yah³nx2ti³tu¹wa².
 A²ya³la³tu³ a²kxã³nxãu³u¹tai²na² Txa²wã¹sũ³na²
 wxa²wa²su¹ta³lun²nx2ti³ta¹hxai²hẽ¹la².

Nxe³nx2ti³kxa²ha³tā³nxān²ti³ ũ³ho¹ki¹nx2ti³kxe³hũ³nxe²
 hxi²kan¹txi³ wxa²ye³na² i²ũ¹yhah³lxi³hĩ³nx2nxā³lxa².
 Yxān¹ta¹ yxan¹nāu³a¹ ha³lo²ai²na² ne³ki³son³tāu³a¹,
 Txa²wā¹sũ³na² i³yau¹ũ³nx2ti³tu¹wa². A²nxe²tāu³a¹
 i²yah³lxin¹tu¹wa².

6 Nxe³nx2ti³ju³ta³nũ³a² kãin²
 ka³lih³khaix¹yah³lxi¹lxa².

— A²ha² hĩ¹nai²na², jũ¹nxe² kxān³su²
 txa²wā¹ha³lo²ai²na² khāuh³lxa³ti³sa²sxā³
 yxau³na¹kxe³su² āin²ti³sa²na³na¹. Ī²li³hũ³te²
 i³nxai²na² nxe³yah³lxin¹kxa²ha³tā³nxān²ti³ kãin²
 ka³lih³khaix¹yah³lxi¹lxa². 7 Jā¹nxe³ju³ta² ou²ra³ka³ta²
 a³lxi²khaix¹te²ju²hē³la². A²nxe³tā³ka³ta² ha³nxe²a²
 a³lan²khai¹nxe³tho³xa² ũ³hĩ³ki³te²ju²hē³la².

— A²yen³kxa² ā³xa², kwa³thi³la² ā³xa²
 ũ³kxē³ni²te² yen³kxa² ũ³thũ²ka²sai¹na¹tũ¹xā¹.
 A²ou²ra³khai³xa² a²wi¹te²a² so¹lxi³
 i³we²jo²sa²so¹tai²lā¹. Nxe³ki³te²ju²hē³la². Nxe³ju³ta²
 ou²ra³ka³ta² ha³tā³nxān²txi³ hxn³te²ju²hē³la².
 Yxān¹ta¹ Txa²wā¹sũ³na² yxo²i²sxā³
 yxau²wa³to²hi²yah³lxin¹tu¹wa². Nxe³ha²kxai³
 Txa²wā¹sũ³na² yxo²i²yah³lxin¹ju³tai²nān²tu³,
 ou²ra³ka³ta² a³lxi²khai¹nxe³kxa² ha³tā³nxān²txi³
 ā³sen³sai¹khai¹nxe³sxā³ a³lxi²khai¹nxe³jut3su²
 te²ju²hē³la². Nxe³ha²kxai³ Txa²wā¹sũ³na²
 yxo²i²yah³lxin¹ju³ta²i³we²ti²sa²so¹kxi¹nx2ti³hĩ³nx2na³la².
 Jā¹nxe³te³lhxā³ ha³lo²a² khāuh³lxa³ti³yah³lxin¹ju³ta²
 ũh³wxe³nx2ti³te²ju²hē³la². Ou²ra³ka³ta² ha³nxe²a²
 ũ³hĩ³lhĩ²jut3sũ³nxe² nxe³nx2ti³te²ju²hē³la²,
 a³lxi¹nx2ti³ha²kxai³la². Nxe³nx2ti³kxai²nān²tu³,
 yxan¹nāu³a¹ Je³su² Kris²tu³jah¹la²

a³ya³ti¹xi²nē³tāu³a¹ ĩ³sa²nēn¹kxi¹nx2ti³ha²kxai³,
 wxi²kin³ti³to³ti³hi¹txa²lxi³ha²kxai³, nxe³nx2ti³tu¹wa².
 8 A²nxe³jah¹la² Je³su²jah³la² yuh³xai²nān¹te²
 ha³lo²ai²na² yxau³nū¹nhē³lhī¹nai³tā²
 wxa²ye³na² ĩ²yah³lxi³hxai²nxān³tai¹ti²tu³wa².
 Yah²lxan³kxa²ha³tā³nxān²txi³ a³lxi²yah³lxi¹lxa².
 Jā¹yxah³lxin¹ju³ta² a²hī¹nai²na² wxa²ye³na²
 ĩ²yah³lxan³kxa² ha³tā³nxān²txi³ yxo²ĩ²i² kāin²
 ĩ³ka³li³hi² yah³lxi¹lxa². Wxa²ē¹nāu³nū¹ai²na²
 whāi²na¹ kāin² ĩ³ka³li³sxā³ hxi²kan¹txi³ ĩ³sai¹sxā³
 wxa²yo²a² ĩ³ye³ah²lxan³kxa² ha³tā³nxān²txi³
 kāin² ĩ³ka³li³yah³lxi¹lxa². 9 Yah³lxin¹ka³tu³,
 Je³su²jah³la² yxo²ĩ²yah³lxi¹lxa². Nxe³yah³lxin¹jau³su²
 kwēn¹tai²na² wxa²wa²sut1sa²tē³nx2ti³ka³tu³ hu³,
 yxan¹nāu³a¹ wxa²wa²su¹ta³lun²nx2ti³tu¹wa².

10 Jā¹nxe³ju³ta², kxā³nāu³u¹tai²na²
 a²nū²a²nāu³xu¹tai²na², Txa²wā¹sū³na² wān³txa²
 ĩ³hen³txi³tū³ka³txu¹tai²na² ĩ³ye³kxū¹nhē³te³nah¹lxi¹:

— A²ya³la³tu³Txa²wā¹sū³na² wxa²wa²su¹tē³tu¹wi¹.
 Hī¹nai²na² ha³lo²a² ũ³hū¹nē³lxa³tā³lxa² wān³txai²na²
 ĩ³ye³kxū¹nx2ta¹wi¹. Nxe³nē³ta¹hxai²hē¹la².
 A²nxe³tū³ka³txu¹tai²na² ĩ³ye³kxi²nha²te³nah¹lxi¹:

— Ha³lo²a²Txa²wā¹sū³na² wxa²wa²su¹tē³ju³ta³nū³a²
 a³la³kxi²ti³ten³khai¹nxe³sa³nha¹. Na¹jau³su²
 a²si³yxau³tāu³a¹ win¹ta²te²lxi³ ha³tin³ti³
 ā³te³ni², ĩ³wā³ta³kxi²nha², ĩ³ne³wa³kon³nha²
 na¹xā¹. Nain¹tū³ka³txi³su² ta¹hxai²hē¹la².
 11 A²nxe³tū³ka³txa² Sū³na² wān³txa²
 ĩ³hen³txi³tū³ka³txu¹tai²na² Txa²wā¹sū³na²
 A²yāu³ka³jxah¹la² nxū²kwai³yxau³yain¹jah¹la²
 wān³txa² ĩ³yau¹ū³hain¹te³nah¹lxi¹:

— Yxan¹nãu³a¹ Kris²tu³jah¹la²
 khãuh³lxa³txi³tu¹wi¹. Nxe³sãn²ka³tu³,
 nxe³nũ²la² kãin² wxi²kin³ti³to³ti³hi¹tu¹wi¹.
 Ha³lo²a² ũ³hũ¹nx2ti³xa³ta³lxa¹ nxe³nx2ta¹wi¹.
 Nxe³ain¹ta¹hxai²hẽ¹la² Ain¹ta¹ a²nũ²a²
 nũ³ka³txu¹tai²na² i³wã³ta³kxi²nhain¹te³nah¹lxi¹:

— Ha³lo²ai²na² Txa²wã¹sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la²
 i³ye³kxi²nẽ³ju³ta², ĩh¹nxe³je³nãu³wa³ki³khai³xa²
 ũ³hũ¹nẽ³te³ji¹ku¹? Ha³lo²ai²na² hau³kon³te³lhxã³
 nx2na³na¹. Nxe³kxai²nãn²tu³, ĩh¹nxet3sxã³
 a³la³kxi²hĩ³ki³te³ji¹ku¹? Kĩ³nhã¹. Ju¹ta²
 a³la³kxi²ti³ten³khai¹nxe³sa³nha¹. Ta¹hxai²hẽ¹la².
 12 Nxe³nxa²ha¹te¹ Txa²wã¹sũ³na² wãn³txi³tu³
 i³yau¹ũ³hain¹te³nah¹lxi¹:

— Yxan¹nãu³a¹, a²nũ²a² yxo²ha³kxa¹,
 te² i³nxai²na² wxa²wa²su¹txa²lxa¹tu¹wi¹.
 Nxe³nx2ta¹ju³ta³nũ³a² wxa²ye³na² i²yah³lxan³tho³li¹.
 Yxãn¹ta¹ yxan¹nãu³hĩ¹nai²nãn¹tũ³ka³txa²
 ha³lo²ai²na² a²ye³na² ĩ²ain¹tu¹wi¹.
 Nxe³ha²kxai³ a²hĩ¹nai²na² ha³lo²ai²na²
 ũ³hũ¹ain¹nxa³ta³lxa² i³tih³nxe³txain¹yah³lxi³hẽ¹li¹.
 ã³nhxi²nũ¹nain¹yah³lxin¹tai²li¹. Txa²wã¹sũ³na²
 wãn³txa²i³hen³txi³tũ³ka³txu¹tai²na² Sũ³na² wãn³txa²
 i³yau¹ũ³hain¹ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³te² ha³lo²a²
 kwẽn¹tai²na² i³yau¹ũ³nx2ti³na³la². Txa²wã¹sũ³na²
 wãn³txa² i³ye³kxi¹nx2ti³tũ³ka³txa² ha³lo²ain²ti²
 i³yau¹ũ³nx2ti³na³la². Txa²wã¹sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la²
 oh³nãu³u¹tai²na² i³sa²si¹kat3tũ¹nhẽ³kxah³lo²su²
 jah¹la² i³yxo²nũ¹nũ³hain¹jau³su² i³yau¹ũ³nx2ti³na³la².
 Nxe³nx2ti³ju³ta² oh³xan¹ta²nũ³ka³txa²
 i³ye³kxi²nha²te³nah¹lxi¹:

— Txa²wã¹sũ³na² Hi²sen³su² a²nũ²a²
 yuh³xai²nãn¹tũ³ka³txa² yxo²ha³kxa¹

wxa²wa²su¹tain¹na³na¹. Ju¹ta² wi¹khai¹nx2na³na¹.
A²nxe³ju³tai²na² ĩ²i² a³la³kxi² nxe³ti³ten³sa³nha¹.
Nxe³hĩ³nx2na³la².

Sũ³na² wi¹lhin¹kxa²yã¹nxe²yxau³ki³jau³su²

13 Nxe³ha²kxai³ Txa²wã¹sũ³na² a²ten³jau³su²
ã³kãi³te³lhxã³ yxau²xai³jah¹lxi³hẽ¹la². Wi¹lain³nha²,
wi¹le³i², nxe³jah³lxi³hẽ¹la². Yah³lxin¹ka³tu³:

— Yxan¹nãu³a¹ Je³su² Kris²tu³jah¹la² a³ka³nxi²sxã³
wxã³tũ¹xã¹. Nxe³tãu³a¹ a²ya³la³tu³ kãin²
thãi³ti³la² a³lxi²nẽ³lha²kxai³ wxa²wa²su¹tẽ³ju³ta²
ã³ta³lu²nũ¹nhẽ³lha²kxai³ nxe³nẽ³tũ¹xã¹. Jau¹xai²na²
so¹lxi³ yxo²ĩ²sxã³ yxau²xai³jah¹lxi³hẽ¹la².

14 Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³ Txa²wã¹sũ³na²
wẽ³ha³lxi³syah¹lxi¹lxa². Yah³lxi¹nha²kxai³
sa²yo²wet1sa²tẽ³jah¹lxi³hẽ¹la². Yah³lxin¹ka³tu³
a²ha¹ kxã³nxa² Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² Je³su²
Kris²tu³jah¹la² ũ³yhe³kat1tũ¹nhẽ³jau³xai²na²
ã³ne³to³yhah²lxa³nhĩ¹nai³tã² kq³nxe³ti³
yxo²kwain³yah³lxi³hxain¹kxaix3 jã¹nxe³yah³lxi³txa³hẽ¹la².

15 Yah³lxin¹ta¹ Txa²wã¹sũ³na² ĩ³kaix1so¹nx2ti³jah¹la²
wi¹lhin¹jah¹lai²la¹wa². Nxe³kxa²yã¹nxe³jah¹lxi³sxã³
ĩ³wi¹lhin²jah¹lxi³sxã³ ha³lo²a² ĩ²li³ju³ta² ha³kxa¹
kãi³sxã³ yxau²xai³jah¹lxi³hẽ¹la². 16 Nxe³ju³ta²
Txa²wã¹sũ³na² ha³tẽh³nxã³nxãn¹jau³su² te³nah¹lxi¹:

— ĩ³wi¹lhin²jah¹lxi³hẽ¹li¹. Txa²na²
wi¹lhin¹jah¹lo²sa¹i¹. Nxe³na¹kxa²
yã¹nxe³jah³lxi³hẽ¹li¹. Txa²wã¹sũ³na² ta¹hxai²hẽ¹la².

17 — A²nxe³jah¹la² Txa²wã¹wĩ³nai²la¹wi¹.
Nxe³yah³lxi³hxain¹tai¹ti²tu³wa². Yah³lxi¹nha²kxai³
win¹ta²te²lxi³ Txa²wã¹wĩ³na² ã³yo²hãu²not3sxã³

yxau³je¹jah³lxi³hē¹la². Yah³lxin¹kxai²nān²tu³
yuh³xai²nān¹ko³xai²na² yxau³yah³lxi¹nhī¹na²:

— Txa²ha³lo²sxa³xā¹. Kan²txi³
yxau³nū¹nxa³lho³na¹. Yah³lxin¹jau³su²

yxau²xai³jah¹lxi³hē¹la². Txa²wā¹wī³nai²na²

a²nū²a² yxo²ha³kxa¹ te²ki³na¹xai²na² kǎi³kxa²

yā¹nxe²xai³sxā³ yxan¹nāu³a¹ nxū¹hain³nha²sxā³

ĩ³yĩ¹li²xai³nē³tu¹wa². Hai³txi³ yau³tā³li³

ĩ³yĩ¹li²xai³nē³ju³ta³la³ yū³te²sxa³yu²hē³la².

Nxe³ha²kxai³ a²nū²a² ko³nxe³ti³ kǎi³jah¹lo²su²

kxai²nān²tu³ hai³txi³ Txa²wā¹wī³na² wi¹lhin¹sxā³

ĩ³yĩ¹li²kxah³lo²su² ti³hex1te²sxa³yu²hē³la².

18-19 Wxa²si³yah³la²nāu³xu¹ta²na²

wxa²si³yxau³jah¹lo²nāu³xu¹ta²na² ha²ya³kxa³lxi³su²

yxau²xai³lain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nain¹jau³su²

āh¹ ān³si³wē³not3so¹xi²yah³lxin¹ka³tu³ nxe³te²

au³hxai²tēx1 jā¹nxe³sxā³ āh¹ ha²ya³kxa³lxi³su²

yxau²xai³yah³lxi³ta¹hin¹ti³ai¹ti²tu³wa². Yxān¹ta¹

Txa²wā¹wī³na² wxa²wa²su¹txa²lxi³ta¹ti³ai¹ti²tu³wa².

Nxe³nx2ti³ju³ta² Je³su² Kris²tu³jah¹la²

a²ti³ha²yau³xa² a³lxi²khai¹nxe³jau³xa²

ha³li³hxan³sxā³ ya³lu²kxi²nē³kxe³su² ka³yxuh³xa²

o³ve²a² wi¹khai¹nxe³te²a², khon³ti³he¹nxa³kxe³su²

wi¹khai¹nxe³te²a² a²ti³ha²yau³hū³jau³xa²

Je³su² Kris²tu³jah¹la² a²ti³ha²yau³xan²tu³

wxa²wa²su¹txa²lxi³ta¹ti³ai¹ti²tu³wa².

Wxa²ha³yax3khin¹yah³lxin¹ju³ta² wxa²wa²su¹txa²lxi³sxā³

ũ³yho³hi²ki¹nx2ti³ta¹ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³ju³ta²

ou²ra³ka³ta² ta³nxa², pra²ta²ka³ta² ta³nxa², a²yo³ha²

a³lxi²kxan²ti³ khon³te²ju²hē³la². Nxe³ha²kxai³

hxi²kan¹txi³ txa²wā¹ko³nxe³ti³ kǎi³ki³ju³ta²

ũ³yho³hi²sxā³ wxa²wa²su¹tē³te²sxa³yu²hē³la².

Nxe³nē³ju³ta³nũ³a² Je³su²jah³la² a²ti³ha²yau³xa²
 so¹lxi³ a³lxi²sa²tē³jau³xa² so¹lxi³ hxi²kan¹txi³
 wxa²wa²su¹tē³te²ju²hē³la². 20 Txa²wā¹sũ³na²
 Si³yxau³tāu³a² so¹lxi³ yxa¹nai²nān¹te²
 ha³lo²a² ha³ta³nxān²txi³ a³la³kxi²jah¹lai²la¹wa².
 Jā¹nxe³kxe³su², yān³tai²na¹ yuh³xai²nān¹ko³xai²na²
 we¹txa³hī¹nu¹tai²na², Txa²wā¹sũ³na²
 Si³yxau³tāu³a² ha³lo²a² yxa¹nai²nān¹ta³ko³xai²na²
 a³la³kxi²jau³su², A²ki³lha³lxa² Je³su²jah³la²
 A²hxi²kan¹txa² Si³yxau³tāu³lot3ta¹hxai²hē¹la².
 Sa²wa²sut1si¹nhē³jau³nũ³su² A²hxi²kan¹txa²
 Si³yxau³tāu³lot3ta¹hxai²hē¹la². Yxān¹ta¹
 ha³la³je¹nai²na² yuh³xai²nān¹ta³ko³xa²
 ne³ki³son³te³lhxā³ nxe³hī¹nai²na² so¹lxi³
 Je³su²jah³lai²na² ũ³hũ¹nē³na²hē³la².
 Wxa²yu³ta² wxa²wa²su¹txa²txi³si¹jau³su²
 ũ³hũ¹nx2ti³na²hē³la². 21 Nxe³nx2ti³ka³tu³,
 Je³su²jah³la² wxa²wa²su¹txa²txi³ka³tu³,
 Txa²wā¹sũ³na² Si³yxau³tāu³a¹ yxo²i²yah³lxi¹lxa².
 A²nxe³jah¹la² nũ³kxũn³txi³ Je³su²jah³la²
 ya³lu²tāu³a¹ ka³ten³su² i³sa²yxau³xi²ka³tu³
 wxi²kin³ti³to³ti³hi¹tā²hē³la². Nxe³kxe³su²:

— Txa²wā¹sũ³na² yxo²i²a¹xā¹. A²ya³la³tu³
 yxan¹nāu³a¹ Txa²wā¹sũ³na² ha³lo²a²
 yxau²xai³lya³nhē³te³lhxā³ ā³sa²so¹xi²sa³tũ¹xā¹.
 Yah³lxin¹jau³su² nxe³yah³lxi¹lxa².

22 Yah³lxin¹ka³tu³ Txa²wā¹sũ³na²
 wān³txi³tu³ sa²yxo²we¹jah³lxi¹lxa².
 Yah³lxin¹kxe³su² i³wi¹lhin²jah³lxi¹lxa². Nxe³sxā³
 a³lxi²waun¹yhu¹ah³lxi¹lxa². Yah³lxin¹ka³tu³ au³ti³
 wxa²yxo²ka³nāu³a² whāi²na¹ wi¹lajn³nha²sxā³:

— A³lxi²ki³lxo³nxe³yhu¹nxa³xã¹.
 Yah³lxin¹jau³su² a³lxi²waun¹nhat1jah³lxi³hẽ¹la².
 23 Wxa²yu³ta² Txa²wã¹wĩ³na² Oh³nãn¹jah¹la²
 tah²lxi³ we¹txa²lxi³ta¹ti³ai¹ti²tu³wa²
 Nxe³nx2ti³ju³ta² Txa²wã¹wĩ³na² wãn³txa²
 ka³ten³ti³hi¹tẽ³jau³xa² kxã³su²
 kxa²ha³ta³nxãn²ti³ yxau²wa³to²hi²ki²sa²tẽ³jau³xa²
 ain³kxi²yah³lxin¹ka³tu³tah²lxi³we¹txa²lxi³ta¹ti³ai¹ti²tu³wa².
 Hai³txi³ yuh³xai²nãn¹te² wĩ³na² hxn³te³lhxã³
 nxe³te² wĩ³na², tah²lxi³ we¹txa²txi³te²sxa³yu²hẽ³la².
 24 Jã¹nxe³ju³ta² kxã³nãu³u¹tai²na² Txa²wã¹sũ³na²
 ũ³wha²li¹la³kxi²nẽ³te³nah¹lxi¹.
 — Ha³lo²ai²nãn¹te² si³sa² wa³su³txi³
 hxn³te²jai¹ti²ti¹. Si³sain²txi³ i³sa³lxi³ti²,
 a²yãu³sain²txi³ i³sa³lxit3sxã³ ãi³la¹hi²
 nxe³te²jai¹ti²ti¹. Jã¹nxe³kxe³hũ³nxe²
 a²nũ²a² yxo²ha³kxa¹ te²kĩ³na¹xai²na²
 si³sa² hũ³sxã³ yxau³hĩ³kĩ³tã³li¹.
 Wa³su³txi³ hxn³hĩ³kĩ³tã³li¹. Jã¹nxe³sxã³:
 “Wxi²kin³ti³to³na¹xã¹.” Nxe³kĩ³kxa²
 ha³ta³nxãn²txi³ hãi¹nxe³sxã³
 si³sa³yãu³sũ³sxã³ yxau³sxã³ wa³su³txi³
 hxn³hĩ³kĩ³tã³li¹.
 25 Yxãn¹ta¹, Txa²wã¹hxi²kan¹ta²
 Si³yxau³tãu³a² wãn³txa², kxã³nãu³a²
 ha³ta³nxãn²txi³ hxa³nxa³kxe³su²
 yxau²wa³to²hi²ki²sa²tẽ³jau³xai²la¹wi¹.
 Ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³jau³xai²na²
 wi¹jau³xai²na² tah²yau³xai²na² Txa²wã¹sũ³na²
 i³tih³nxe³nx2ti³na³la².

Je³su²jah³la² tah³lxa³kat3sũ³jah¹la²

1 Nxe³sxã³ ĩ³wi¹lhin²nx2ti³ju³txan¹te²ka³ya³tu³,
ĩ³ki³ha¹ki²nyhu¹i², wi¹lhin¹ki³lxo³nxe², a²nũ²a²
ã³xa² yen³kxa² yxo²kwai³nxũ³yhu¹i² ã³xa²
ko³nxe³ te²lo³jah³lxi³txa³hẽ¹la². A²nxe³te²a²

ko³nxe³ju³ta² ha³kxa¹ ha²ya³ka²ti³jah³lxi³hẽ¹la².

2 Yah³lxin¹ka³tu³, wẽ³sa² kwẽn¹tai²na²
a³li³la¹te²su² te²a² a²hã³ka³na² su³su³yau³xa²

ya³ni³li³khaix1te²jai¹ti²tu³wa². Jã¹nxe³kxe³hũ³nxe²,

Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² wi¹khai¹nxe³jau³xa²

a²ya³la³tu³ jau³xa² so¹lxin³jau³xa²

ya³ni³li³jah³lxi³hẽ¹la². Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³,

Txa²wã¹sũ³na² wxa²wa²su¹tẽ³ju³ta²,

a³la³kxi²kã²non³yah³lxin¹tu¹wa². Jã¹nxe³te³lhxã³

ya³ni³li³jah³lxi³hẽ¹la². 3 Txa²wã¹sũ³na²

wãn³txa² a³la³kxi²sxã³ yxau²xai³yah³lxi¹lxa².

Nxe³yah³lxi¹nha²kxai³: Si³yxau³tãu³a¹

— Txa²wã¹hxi²kan¹ta² wi¹lhin¹jah¹lai²la¹xã¹. Yah³lxi¹lxa².

4 Jã¹nxa¹jau³su² a²nũ²a² txah³lxa³kxa³txa² tẽ³sxã³

sxi²ha² txo³nain¹te²ju²hẽ³la². Ain¹sxã³:

— Txah³lxa³kxai²li² wi¹na³na¹. A³lxi²sa³nha¹.

Yxãn¹ta¹ ta²ka¹txa² ã³xai²na² e²na¹xã¹.

Nxe³ain¹te²ju²hẽ³la². Nxe³nxa²ha¹te¹ sxi²ha²

txon³sxã³ hxi²khet1jah¹la² a²wãn³txi³kxai³lu¹:

— Ta²ka¹txai²na² e²nain¹ka³txai²na²

wxa²so¹na¹ka³tu³ sxi²ha² txo³na¹ka³txa²nũ³su²

tũ¹xã¹. Nxe³te²ju²hẽ³la². Te²yã¹nxe³kxe³hũ³nxe²

Je³su²jah¹la² txah³lxa³kxa² e²nain¹kax3sũ³na³la².

Yuh³xai²nãn¹tũ³ka³txa² e²nain¹ta¹ti³ai¹ti²tu³wa².

Nxain¹kxa²ha³ta³nxãn²txi³ Txa²wã¹sũ³na²

wãn³txi³kxai³lu¹:

— Je³su²jah³la² a³lxi²na¹nha¹. Wã²nxa³kxa²
so¹na¹kxah³lo²su² na³na¹. Ka³ten³yah³lo²su²
na³na¹. Nxe³jau³su² Txa²wã¹sũ³na²
nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³ju³kxai³lu² Je³su²jah³la²
yxo²i²ki³kxai²nãn²tu³ i³a³la³kxi²nẽ³lha²kxai³
yxau²xai³lya³ki³tã³la². 5 Nxe³lya³ki³sa²kxai³ sxi²ha²
txo³nain¹kat3sũ³ki³tã³la². Yxãn¹ta¹ txah³lxa²
ka³ten³kax3su² nxẽ²nxa³kxa²ha³ta³nxãn²txi³
ka³ten³su² yxau²xai³lya³ki³tã³la². Txa²wã¹sũ³na²
Yãu³ka³jxah¹la² hi²sen³su² Je³su² Kris²tu³jah¹la²
yxo²i²ti³hit1tẽ³ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³sxã³
Sũ³na² wa³ka³li³lo³tẽ³lha²kxai³ sa²yxo²wet1sxã³
yxau²xai³ki³tã³la². Je³su² Kris²tu³jah¹la²
i³hxi²ka¹tẽ³lha²kxai³ Sũ³na² i³ka³li³ki³ju³ta²
o²la³kxi²nũ¹sxã³ yxau²xai³ki³tã³la². 6 Jã¹nxe³jau³su²,
Txa²wã¹sũ³na² ã³wha²li¹la³kxi²nẽ³te³nah¹lxi¹:
— Ne³ka²ki²sah¹lxi³hẽ¹li¹. Txai²na¹xai²na²
Sũ³na² Si³yxau³tãu³su² na¹te³na¹xai²na²,
hxi²kan¹ta² si³yxau³tãu³lot3ta¹jah¹la²
Si³ãu²thi³na² ãh³wxe³nũ¹hai¹na¹wi¹. Jah¹la²
tah³lxi³hũ³jah¹lo²su² na³li¹. Na¹ka³tu³,
sxi²ha² a²wa³kxẽn³yah³la² tah³lxa³ka³ta²
yxo²ka³kan³ka³txa² wi¹khai¹nxe³ka³ta²
a³lxi²khai¹nxe³ka³txa² wã²nxa³kxa² so¹sxã³,
sxi²ha² ãh³wxe³jut3sũ³nxe², kxa²yã¹nxe³sxã³
Hxi²kan¹ta² Si³yxau³tãu³lo³ta¹jah¹la²
ãh³wxe³nũ¹hai¹na¹i¹. Nxe³ha²kxai³,
hxi²kan¹khai¹xain¹na³li¹. Nxe³kxai²nãn²tu³,
a²nũ²a² i²li³te²an²tu³ hxi²kan¹ta²
si³yxau³tãu³lo³ta¹jah¹la² yxo²i²kxai²nãn²tu³,
te²a² so¹lxi³ i³yxaih¹xa³lho³li¹.
Ta¹hxai²hẽ¹la². 7 Nxe³ha²kxai³,

tah³lxa³kat3sũ³jah¹lai²na² Je³su²jah³la²
 yxo²ĩ²yah³lxi¹lxa². Yah³lxi¹nha²kxai³,
 a³lxi²khaix1yah³lxi¹lxa². Yxãn¹ta¹, a²nũ²a²
 Je³su²jah³la² sa²yxo²ã³kxai²nãn²tu³, a²nxe³te²
 ha³lo²a², Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² yau³xã³xa²
 ũ³wha²li¹la³kxi²nẽ³lhxã³ĩ³tih³nxe³nẽ³te³nah¹lxi¹:
 — Tah³lxa³ka³tai²na², a²kxã³nxa² a²nũ²a²
 sxi²ha² txon³tũ³ka³txa² ĩ³yen²sxã³
 ã³yxu¹kxã³ain¹na²hẽ³li¹. Nxe³ta¹,
 kwẽn¹tai²na²hxi²kan¹khai¹nxe³ta³ka³tai²la¹wi¹.
 Ta¹hxai²hẽ¹la². Jã¹nxe³jau³xau³hxai²tẽx1
 jã¹nxe³jau³lxi³, Ju³te²a² nũ³ka³txa²
 sa²kxai³lu² Je³su²jah³la² ĩ³yen²sxã³
 sa²yxo²ã³ain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Yxãn¹ta¹,
 a²hĩ¹nai²na² Je³su²jah³la² ã³sen³sai¹khai¹nxe³sxã³
 hxi²kan¹khai¹nxe³ye²yhain¹na³la².
 8 Jã¹nxe³sxã³, Txa²wã¹sũ³na² Yau³xã³xa²
 ũ³wha²li¹la³kxi²nẽ³te³nah¹lxi¹:
 — A²nũ²a² Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
 sa²yxo²ã³kxai²nãn²tu³, ko³nxe³ju³ta³lot3sxã³
 yxau³tu¹wi¹. Tah³lxa³ka³ta²
 sa²tã³yxo²thu²kã¹sxã³ a³hi²sxã³ hxi²kan¹txi³
 ĩ³sa²yxau³xi²sxã³ we²nxi²nxa³jut3sũ³nxe²,
 ko³nxe³ju³ta³lot3sxã³ yxau³tu¹wi¹.
 Ta¹hxai²hẽ¹la². A²nxe³te²su² te²a²,
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² sa²yxo²ã³ai¹nha²kxai³,
 ko³nxe³ju³ta³lot3sxã³ yxau³ain¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 — Ju¹ta² wain³na³na¹. Txa²wãn³txa²
 sa²yxo²ã³sai¹nha²kxai³lã¹. Txa²wã¹sũ³na²
 a²ẽ¹nãn¹jau³su² ta¹hxai²hẽ¹la².
 9 Yxãn¹ta¹, wxã²na² Txa²wã¹sũ³na²
 wã²nxa³ka² so¹nx2ti³tũ³ka³txi³syah¹lxi¹nha²kxai³,

Txa²wā¹sũ³na² nũ³ka³txi³khai³syah¹lxi¹nha²kxai³,
 nxe³yah³lxi¹lxa². Te²yā¹nxũ³sxã³ Txa²wā¹sũ³na²
 ā³tĩ³sxã³ a²ten³jau³su² kãi³yah³lxi¹nha²kxai³
 ĩ³sa²nẽn¹kxi²yah³lxi¹nha²kxai³ nxe³yah³lxi¹lxa²,
 wi¹lhin¹khai¹nxe³tũ³ka³txi³syah¹lxi¹nha²kxai³,
 nxe³yah³lxi³te²si¹lxa². A²ha² kxã³nxa²
 ka³nxah³ti³hũ³tãu³a¹ yxau²ho³hah³lxi³ta¹hi¹nhẽ¹la².
 Nxe³sxã³, Txa²wā¹sũ³na² wãn³txa²
 sa²yo²ã³sxã³ yxau²ho³hah³lxi³ta¹hi¹nhẽ¹la².
 Yxãn¹ta¹ Txa²wā¹sũ³na² wxi²kin³ti³ton³txi³
 ĩ³kaix¹so¹nx2ti³ta¹hẽ¹la². ĩ³kaix¹so¹nx2ti³ka³tu³,
 Txa²wā¹sũ³na² wãn³txa² sa²yo²wet¹si¹nxa²lxi³ha²kxai³
 Txa²wā¹sũ³na² ha³lo²a² wxi²kin³ti³ton³te²
 ha³lo²a², ha²te¹te²hũ³te² ha³lo²a²
 ũh³wxe³nxa²lxi³ta¹hẽ¹la². Nxe³yah³lxi¹ju³ta²,
 Txa²wā¹sũ³na² kãin² ĩ³sa²nẽn¹kxi²si¹nx2ti³jau³nũ³su²
 ĩ³kaix¹so¹nx2ti³ta¹hẽ¹la². 10 A²ha² kxã³nxa²
 Txa²wā¹sũ³na² nũ³ka³txi³syah¹lxi³ta¹hxn³nhẽ¹la².
 Jã¹nxe³kxe³hũ³nxe², a²ha² kxã³nxa² Txa²wā¹sũ³na²
 wi¹lhin¹sxã³ thã³ti³la² sa²hau³ko³nx2ti³ju³ta²
 ko³nyhah¹lxi³ta¹hxã³nhẽ¹la². Yxãn¹ta¹,
 a²hĩ¹nai²na² Txa²wā¹sũ³na² wi¹lhin¹sxã³ thã³ti³la²
 sa²hau³ko³nx2ti³ju³ta² ko³nyhah¹lxi¹lxa².

*Txa²wā¹sũ³na²
 yxau²xai³ki³jau³su².*

wa³ka³li³yu³ta³lot3sxã³

11 Nxe³jah³lxi³sa²lxa². A³lxi¹nx2ta¹nha²wa².
 Nxe³nx2ta¹kxe³su², txa²yo²ka³nãu³ai²na²
 whã²na¹ ĩ³ye³kxi¹nx2ta¹wa². Wxa²ha³lo²khai³xa²
 Txa²wā¹sũ³na² ha³lo²ai²la¹wa². Oh³nãu³u¹ta²nãn¹te²
 ha³lo²ai²la¹wa². Nxe³ha²kxai³, a²hĩ¹nai²na²
 yuh³xai²nãn¹ko³xai²na² yxau³yah³lxi¹nhĩ¹nai²na²:

— Txa²ha³lo²sxa³xã¹. Kan²txi³
 yxau³nũ³nxa³lho³na¹. Yah³lxin¹jau³su²
 yxau³je¹txain¹yah³lxi³hẽ¹la². Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³,
 wxa²sĩ³nai²na²yuh³xai²nãn¹te²sĩ³nai²na², ko³nxe³ti³
 yxo²kwain³nxa²lxi³si¹jau³nũ³su² sa²yxo²wet1sxã³
 yxau²xai³yah³lxi³txa³hẽ¹la². A²nxe³te²a²
 ko³nxe³ti³ yxo²kwain³nxa²lxi³si¹jau³nũ³ai²na²
 a²ta³a² sa²so¹sxã³ wxa²wi¹nx2ti³tãu³a¹
 ã³nhe¹ki¹nx2ti³na³la². 12 Nxe³ha²kxai³,
 a²nũ²a² Ju³te²a² nũ³ka³txi³sxa³tũ³ka³txai²na²
 yxau³yain¹yah³lxin¹tũ³ka³txai²na²,
 hai³txi³ Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa²
 sa²yxo²we¹tũ³ka³txi³sai¹nxa³wa². Nxe³ha²kxai³,
 wi¹kãi³je²txain¹yah³lxi³hẽ¹la². Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³,
 ko³nxe³te²la³ ĩ³yĩ¹li¹nx2tain¹kxa² ha³ta³nxãn²txi³,
 wxa²wi¹kãi³ye²yah³lxin¹ju³ta² ĩ²so¹nx2tain¹tu¹wa².
 Nxe³nx2tain¹kxai²nãn²tu³:

— Txa²wã¹sũ³na² wxi²kin³ti³ton³na³li¹.
 A²sũ³nãn²txi³ wi¹lhi¹ni², a²sa³wi³ha³lxain²txi³
 wi¹lhi¹ni², ain¹na³li¹. Nxe³nx2tain¹tu¹wa².
 Txa²wã¹sũ³na² ã³wã³la² ĩ³xi²tãu³a¹
 nxe³nx2tain¹tu¹wa².

13 Wxãi²na², Je³su²jah³la² a²wẽ³ha³lxi³syah¹lxi¹lxa².
 Yah³lxi¹nha²kxai³, a²nũ²a² hxi²kan¹ta²
 yxo²ha³kxa¹ a²yu³hẽ³na² yxau³jah³lxi³sxã³
 sa²yxo²we¹jah¹lxi³hẽ¹la². Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³,
 yuh³xai²nãn¹te²a² hxi²kan¹ta² si³yxau³kax3khai³su²
 tãu³a¹, a²nũ²a² yxo²ha³kxa¹ ãn³sen³sai¹nẽ³jah¹lo²su²
 tãu³a¹ txã² sa²yxo²we¹txain¹yah³lxi³hẽ¹la².
 14 Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³, ã³sa²ki³la³xi²sxã³
 hxi²kan¹tũ³ka³txan²tu³, a²si³yxau³ka³khai³su²
 tãu³su² tãu³a¹ hxi²kan¹txi³lot3sxã³

ĩ³kwa³na³tũ³ka³txi³su² hĩ³nx2na³la². A²nũ²a²
 ko³nxe³ti³ kãĩ³te²a² khãuh³lxa³ti³hi¹ti²,
 a²nũ²a² wain³txi³kãĩ³te²a² ĩ³sa²nẽn¹kxi²,
 nxe³te³lhxã³ hxi²kan¹txi³lon³te²ju²hẽ³la²,
 Nxe³ha²kxai³, ã³sa²ki³la³xi²tũ³ka³txain²ti³
 yxo²ha³kxa¹ sa²yxo²we¹tain¹yah³lxi³nũ³nhẽ¹la².
 Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³, Txa²wã¹sũ³na²
 a²ẽ¹nãn¹jau³su² ĩ³hau³ko³tũh¹sxã³
 kãĩ³yah³lxi³hĩ³nxa¹lxa². 15 Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³,
 wi¹kãĩ³yah³lxin¹kxai²nãn²tu³, a²nũ²a²
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² sa²yxo²ã³ain¹tũ³ka³txa²:

— Ko³nxe³ti³hit¹sxã³ ĩ³ye³kxi²na¹tũ¹xã¹.
 Nxe³kxi¹nx2ti³kxa² ha³ta³nxãn²txi³, wxa²wain³txi³
 kãĩ³yah³lxin¹ju³ta² ĩ²so¹nx2ti³kxai²nãn²tu³, hãĩ¹nxe²
 ã³ka³nah²nxe³sxã³ yxau³ya³nx2ti³hĩ³nx2na³la².
 16 Jã¹nxa¹jau³su², wa²su¹wa²sun¹sxã³
 yxau²xai³jah¹lxi³hẽ¹la². Yah³lxin¹ta¹,
 ĩ³yon²ta³kxi²nha²sxã³:

— Je³su²jah³la² ha³lo²a² yxo²ha³kxa¹
 wxa²wa²sut¹sa²na³na¹. Sa³ha²kxai³, ko³nxe³ti³
 kãĩ³a¹kxa² ha³ta³nxãn²txi³ wi¹lhĩ³nx2na³na¹.
 Nxe³yah³lxi³txa³hẽ¹la². Wxãĩ²na² Txa²wã¹sũ³na²
 wa³ka³li³yu³ta³lot³sxã³ yxau³yah³lxi¹lxa².
 Yah³lxi¹nha²kxai³, Txa²wã¹sũ³na² so¹lxi³
 sa²yxo²wet¹sxã³ yxau³jah³lxi³hẽ¹la².
 17 Jã¹nxe³jut³su², a²nũ²a² yxo²ha³kxa¹ wi¹lhin¹sxã³
 ĩ²nha¹jah³lxi³hẽ¹la². Jã¹nxe³sxã³, Txa²wã¹sũ³na²
 wẽ³ha³lxa² yxo²ha³kxa¹ a³lxi²waun¹yhu¹i²,
 Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a¹ ĩ³ye³kxi²nha²sxã³
 ĩ³yo²nha², yuh³xai²nãn¹te² a²hxi²kan¹ta²
 si³yxau³ka³khai³su² jah¹la² ĩ³sa²nẽn¹kxi²,

nxe³jah³lxi³hē¹la².

Khāuh³lxa³ti³ti³hit1txa²lxi³ju³ta²ĩ³yau¹ũ³jau³su²

18 A²nũ²a² ā³xa² a²wa³kxēn³yu³ta³lot3sxā³
 yxau³yah³lxin¹te² ĩ³nxa² nxe³jah³lxi³hē¹li¹.
 Wxa²wa³kxē³yah³la² sa²yo²we¹ti², ĩ³sa²nēn¹kxi²,
 nxe³jah³lxi³hē¹la². Yah³lxin¹ka³tu³, wi¹lhin¹te²a²
 a²wa³kxēn³yah³lain²txi³ sa²yo²we¹ti²,
 an³txi³thin¹te²a² a²wa³kxēn³yah³lain²txi³
 sa²yo²we¹ti² nxe³jah³lxi³hē¹la².

19 Yah³lxin¹kxai²nān²tu³, wain³txi³
 kãi³yah³lxin¹kxa² yo³lha³, wxa²wa³kxē³yah³la²
 kwa²to³toh³lxi² ĩ³an³ta³kxi¹nx2ti³sxā³
 khāuh³lxa³ti³hi¹txa²lxi³kxai²nān²tu³,
 ya³nān³ta³ki²la²sxā³ yxau³je¹txain¹yah³lxi³hē¹la².

— Txa²wā¹sũ³na² yxo²ĩ²a¹xā¹. Yah³lxin¹jau³su²,
 ya³nān³ta³ki²la²sxā³ yxau³je¹jah³lxi³hē¹la².
 Yah³lxin¹kxai²nān²tu³, Txa²wā¹sũ³na²
 ĩ³sa²nēn¹kxi¹nx2ti³tu¹wa².

20 Yxān¹ta¹,
 ko³nxe³ti³ kãi³yah³lxin¹kxai²nān²tu³,
 nxe³yah³lxin¹kxa² yo³su² wxa²wa³kxē³yah³la²
 khāuh³lxa³ti³hi¹txa²lxi³kxai²nān²tu³, hãi¹nxe³sxā³
 wain³txi³ ũ³yho³hi¹nx2ti³hĩ³nx2na³la².

Nxe³nx2ti³sxā³ khāuh³lxa³txi³yah³lxin¹ju³ta²na²
 ya³nān³ta³ki²la²sxā³ yxau³yah³lxin¹kxa²
 ha³ta³nxān²txi³, hai³txi³ Txa²wā¹sũ³na²
 ĩ³sa²nēn¹kxi¹nx2ti³xa³lho³la². Yxān¹ta¹,
 wain³txi³ kãi³yah³lxin¹kxai²nān²tu³,

nxe³yah³lxin¹kxa² yo³su², a²nũ²a² ku³lhxā³thin¹te²a²
 khāuh³lxa³ti³hi¹txa²lxi³kxai²nān²tu³,
 hãi¹nxe³sxā³ ya³nān³ta³ki²la²sxā³
 yxau³je¹jah³lxi³hē¹la². Yah³lxin¹kxai²nān²tu³,

Txa²wã¹sũ³na² kãin² ï³sa²nën¹kxi¹nx2ti³tu¹wa².
 21 Jã¹nxe³yah³lxin¹si¹jau³nũ³su², Txa²wã¹sũ³na²
 ï³kaix1so¹nx2ti³te²ju²hẽ³la². Nxe³sa³ku¹, Je³su²jah³la²
 khãuh³lxa³txi³ki¹nx2ti³ta¹hxai²hẽ¹la². Ain¹sxã³:

— Txa²si³yo³na², txa²sa³wi³ha³lxa²
 ain³kxi²so¹ki²sa²sxã³ khãuh³lxa³ti³nha²sxã³
 yxau²xai³la¹kxa² yã¹nxain¹tai²lã¹.
 Nxe³kxi¹nx2ti³jau³su², Je³su²jah³la²
 khãuh³lxa³txi³nha¹nxa²lxi³ta¹hxai²hẽ¹la².
 22 A²nxe³jah¹la² ko³nxe³ti³ kãi³ain¹ju³ta²
 yũ²nxa³ha²kxai³, ki³han³jau³xa²ï³ye³ti³he¹nx2nxa³ha²kxai³,
 ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³kxa²ha³ta³nxãn²ti³
 khãuh³lxa³ti³hit1tain¹ta¹hxai²hẽ¹la². 23 A²nũ²a²
 ku³lhxa³thin¹te²a² ko³nxe³ti³hit1sxã³ ï³ye³kxain¹kxa²
 ha³ta³nxãn²txi³, hai³txi³ a²yoh³la³ ko³nxe³ti³hit1sxã³
 ï³wa²lũ³xi²ti³he¹nx2nxa³ha²kxai³, jã¹nxe³sxã³,
 a²nũ²a² khãuh³lxa³ti³hi¹tain¹kxa² ha³ta³nxãn²txi³,
 hai³txi³ ï³wa³lxĩ³nha²sxã³ ï³ye³kxi²te³lhxã³
 ti³he¹nxai¹nxa³ha²kxai³, Je³su²jah³la² ta¹hxai²hẽ¹la².
 Hãi¹nxe³sxã³:

— Txa²wĩ³na² yxo²ĩ²a¹xã¹. Jah¹la²
 wain³txi³ wã²nxũh¹ ï²ũh¹ki²sa³tũ¹xã¹.
 Nain¹jau³su² ta¹hxai²hẽ¹la². 24 Wã²nxũh¹
 Je³su²jah³la² so¹lxi³ hi³sa³ka³txa²
 ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². Txa²wã¹ko³nxe³ti³
 kãi³ki³ju³ta² a²wah³yu³ta² ũ³yho³hi²te³lhxã³
 jah¹la²nũ²a² ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².
 Nxe³ha²kxai³, ko³nxe³ti³ kãi³sxã³
 yxau²xai³ki³ju³ta² ã³na¹hxa³ki³sa²kxai³
 Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² sa²yxo²wet1sxã³ kãi³sxã³
 yxau²xai³ki³sa²kxai³ nxe³si¹nhẽ³jau³su² Je³su²jah³la²
 ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³sxã³, Je³su²jah³la²

ĩ³ta³lo³wait1sxã³ khãuh³lxa³tain¹ju³ta²kxai³,
wxa²ĩ³lxi³thin¹yah³lxan³ju³ta² ha³kxa¹
ĩ³we²ti²ti³hi¹txa²lxi³ta¹hxai²hẽ¹la². 25 Wxãi²na²,
a²ha² kxã³nxa² ka³yxuh³xa² o³ve²a²
a²wa³kxẽ³yah³la² ka³lun²ki²jut3sũ³nxe²,
Txa²wã¹sũ³na² u² ha³na³ka³lxi³
yxau²xai³yah³lxi³ta¹hxai¹nhẽ¹la². Yxãn¹ta¹,
a²hĩ¹nai²na² ã³wã³li² ĩ³xi²sxã³, wxa²wa³kxẽ³yah³la²
wi¹wi¹nxe² wxa²hau³ko³txa²lxi³jah¹la²
a²hxi²ka³nãu³a¹, yxau³yah³lxi¹lxa².

3

In³txa²txu¹ha²tẽ³nyhu¹te²a²yxau²xai³nyhu¹kxi³ju³ta²

1-2 Jã¹nxe³sxã³ a²hĩ¹nai²na² txu¹ha² in³txa²
tẽ³yah³lxin¹ta¹ka³lxu³nãu³ ĩ³nxa² so¹lxi³
ĩ³ye³kxi¹nx2ta¹xa². Wxa²wẽ³sãi¹ah³la²nãu³xai²na²
sa²yo²we¹jah³lxi³hẽ¹na². Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³,
wxa²wẽ³sãi¹ah³la² Txa²wã¹sũ³na²
wãn³txa² yxo²ĩ²ai¹nxa³te²su² kxai²nãn²tu³,
Sũ³na² ãn³si³tẽ³si¹hain¹yah³lxin¹jau³su²
ĩ³ye³ye³kain¹yah³lxi³txa³hẽ¹na². Hãi¹nxe³sxã³
sa²yo²we¹ti², wi¹kãi³i², nxe³je¹txain¹yah³lxi³hẽ¹na².
Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³, wxa²wẽ³sãi¹ah³lai²na²
ĩ²so¹nx2ti³kxai²nãn²tu³, sa²wa³ti³nha²sxã³,
Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² yxo²ĩ²yah³lxin¹kxa²
yã¹xe¹nx2ti³tũ¹xa². Jã¹nxe³ya³nx2ti³te³lhxã³
ya³nx2ta¹xa². Ain¹sxã³ wxa²wẽ³sãi¹ah³la²
a²ẽ¹nãn¹jau³su² te³nah¹lxi¹:

— Txa²sxe³xa³ka³lxai²na², hai³txi³ Je³su²jah³la²
sa²yo²wet1si¹sa²jau³su² ĩ³ye³kxi²sa²hxai²nxa³hẽ³na¹.
Sa²nxa³kxa²ha³ta³nxãn²txi³, Je³su²jah³la²

sa²yo²we¹ti³ten³sa³nha¹. Nxe³sa³ku¹.
 Txa²sxe³xa³ka³lxai²na² wi¹lhi¹ni², yxo²i²nha²,
 Txa²wã¹sũ³na² yxo²o²nha²sxã³ yxau²xai³li²,
 nx2na³na¹. Ta¹ka³lxai²na² A²sũ³na²
 wi¹lhin¹khai¹nxe³jah¹lo²su² yũ³hĩ³nx2na³na¹.
 Na¹ha²kxai³, sa²yo²we¹ti³ten³sa²nũ³nha¹.
 Wxa²wẽ³sãi¹ah³la² nxe³yu³nx2ti³hĩ³nx2na³na².
 3 Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³:

— Wã²la² a³lxi²khai¹nxe³ka³lo³a² ũ³whi²kxi²nha²,
 kãi³lxa² a³lxi²khai¹nxe³ti³nha² ou²ra³ka² we¹kxa²
 ũ³yhe²ta³kũ¹nha², ũ³hxi²kũ¹nha², txa²ne³kĩ³sa²
 wi¹khai¹nxe³nha², na¹tũ¹xã¹. Na¹ha²kxai³
 wi¹khai¹nxe³sa³tũ¹xã¹. Nxe³nyhah¹lxi³txa³hẽ¹na².
 A²nxe³te²a² a²txai²na¹ a³lxi²khai¹nxe³ye²te²a²
 yuh³xai²nãn¹te² yen³kxai²la¹xa². Kâu³sxã³
 hxa³kxi¹nx2ti³hĩ³nx2nxa³xa². 4 Yxãn¹ta¹
 Txa²wã¹sũ³na² au³txi³ wxa²ẽ¹nãu³a¹ whãi²na¹
 tah²lxi³ we¹txa²lxi³kxai²nãn²tu³, wi¹khai¹nxe³sxã³
 i³yxai¹hxa³sxã³ thãi³ti³la² nxe³yah³lxi³hĩ³nxã¹na².
 A²nxe³te² wi¹lyah³lxin¹ju³ta³nũ³ai²na²
 hxa³kxi¹nx2ti³xah³lo³na².

— Nxe³ju³ta²so¹lxi³ a³lxi²khaix1na¹ju³tai²lxã²na³na¹.
 Txa²wã¹sũ³na² nxe³hĩ³nx2na³na². 5 Jã¹nxe³ju³ta²,
 a²ha² kxã³nãu³u¹tai²na² txu¹ti³nãu³xu¹tai²na²
 wi¹lhin¹ta¹ka³lxu²nãu³xu¹tai²na², Txa²wã¹sũ³na²
 yxo²i²:

— Txa²sũ³nãi³. Au³txi³ txa²ẽ¹nãu³a¹ whãi²na¹
 tah²lxi³ wet1sẽ¹li¹. Ĩ³wi¹lha³tai²li¹. Ain¹jau³su²,
 a²wẽ³sãi¹yah³la² sa²yo²we¹tain¹ta¹hxai²hẽ¹na².
 6 Jã¹nxe³sxã³ Sa²ra³ka³lxi³nu¹tai²na² sa²kxai³lu²,
 a²wẽ³sãi¹yah³la² A³bra³ãu²ah³lo²nu¹tai²na² wãn³txa²
 sa²yo²we¹tain¹ta¹hxai²hẽ¹na².

— Txa²hxi²kan¹jah¹lāi³. Nxe²
 ĩ³hen³txain¹ta¹hxai²hē¹na². Jā¹nxe³jah³lxi³hē¹na².
 Yah³lxin¹kxai²nān²tu³:
 — Ta¹ka³lxu¹jā¹nxe² wain³txi³kāi³a¹tū¹xā¹.
 Ha³lo²a² ĩ²li³ju³ta² yuh³lxin²nxa³lho³na¹.
 Yah³lxin¹kxai²nān²tu³, Sa²ra³ka³lxi³nu¹ta²na²
 a²ka³ne³lhū³yah³lxi³hī³nxā¹nxa².

7 Te²yā¹nxe³te²hū³te²lxi³, a²wē³sāi¹yah³lo²nāu³
 ĩ³nxai²na² ĩ³ye³kxi¹nx2ta¹wa². Wxa²sxe³xa³ka³lxa²
 tē³yah³lxin¹ta¹ka³lxa² kū³we²ki²la²
 nū³kxūn³yai¹nxa³ju³ta² a³la³kxi²sxā³
 yxau³je¹jah³lxi³hē¹la². Wxāi²na²
 in³txi³ ĩ³nxai²na² so¹lxi³ ā³sen³sai¹sxā³
 nū³kxūn³yah³lxi³hī³nxa¹lxa². Yah³lxin¹kxai²nān²tu³,
 ĩ³yo²o²lhxā³ wxa²sxe³xa³ka³lxa²
 ā³nhsi²nū¹nū³jah³lxi³hē¹la². Txa²wā¹sū³na² kāin²
 thāi³ti³la² a³lxi²nē³lhxā³, ka³te³na² wi¹tāu³a¹
 ũ³yhen³kxi²nē³na³la². Wxāi²na² a²wē³sāi¹yah³lo²
 ĩ³nxāin²txi³ ũ³yhen³kxi¹nx2ti³ha²kxai³,
 wxa²sxe³xa³ka³lxain²txi³ ũ³yhen³kxi²ha²kxai³,
 nxe³nx2ti³hī³nx2na³la². Nxe³nx2ti³ha²kxai³,
 a³la³kxi²yain¹yah³lxin¹jau³su², wxa²sxe³xa³ka³lxa²
 a³lxin¹sxā³ yxau³je¹jah³lxi³hē¹la². Yah²lxan³kxai²lē¹.
 Wān³txa² Txa²wā¹sū³na² ĩ³ye³kxi²yah³lxin¹jau³su²
 hai³txi³ ain³kxi¹nx2ti³hī³nx2nxa³wa².
 Jā¹nxe³yah³lxin¹kxa²ya³ti³su² ye¹nx2ta¹wa².

Wi¹kāi³ki³kxa²yo³su² khāuh³lxa³ti³hit1tē³jau³su²

8 Hāi¹nxe³kxe³hū³nxe², wxa²yu³ta² yxo²ha³kxa¹,
 Txa²wā¹sū³na² wē³ha³lxi³syah¹lxi¹lxa².
 Nxe³ha²kxai³, a²wā³tā³nāu³xa² a³lxi²waun¹nha¹jah³lxi³hē¹la².
 Yah³lxin¹kxai²nān²tu³ wi¹lī³we¹nha²yhu¹i²,

ĩ³āin²ta³kxi²nha²yhu¹i², ĩ³yan³ta³ki²nha²yhu¹i²
 ĩ³sa²nēn¹kxi²nha²yhu¹i² nxe³sxā³
 wi¹lī³we¹nha¹jah³lxi³hē¹la². 9 Jā¹nxe³sxā³, a²nū²a²
 ā³xa² ko³nxe³ti³ kâi³ũh¹nx2ti³kxai²nān²tu³, hai³txi³
 a²yoh³la³ ko³nxe³ti³ kâi³ũ¹xah¹lxi³txa³hē¹la².
 Te²yā¹nxe³sxā³, ko³nxe³ti³hit1sxā³
 ĩ³ye³kxi¹nx2ti³kxai²nān²tu³, hai³txi³ a²yoh³la³
 ko³nxe³ti³hit1sxā³ ĩ³ye³kxain¹yah³lxi³txa³hē¹la².
 Hāi¹nxe³sxā³, ha³lo²a² wi¹ju³ta² so¹lxi³ kâi³ũ¹hi²,
 ĩ³ye³kxi², nxe³sxā³, ũ³yho³hi¹txain¹yah³lxi³hē¹la².
 Jā¹nxe³nx2ti³si¹jau³su², Txa²wā¹sũ³na² ha³lo²a²
 wi¹ju³ta² so¹lxi³ ha³lo²lot3si¹nx2ti³jau³su²,
 wā²nxa³kxa² so¹nx2ti³ta¹hxai²hē¹la².
 10 Kxā³nāu³u¹tai²na², Txa²wā¹sũ³na²
 ha³teh³nxā³nxān¹jau³su² te³nah¹lxi¹:
 — Ka³te³na² wi¹tāu³a¹ ka³lih³tāu³a¹ ten³sa³nhā¹.
 Hā³lo²a² wi¹ju³ta² so¹lxi³ ĩ²ti³ten³sa³nhā¹.
 Yah³lxin¹kxai²nān²tu³, ha²ya³kxa²ti³sxā³
 wxa²yxo²a² ko³nxe³ti³ ĩ³ye³i²,
 ta²ko¹ta²kon¹txi³ ĩ³ye³i², nxe³jah³lxi³hē¹li¹.
 11 Jā¹nxe³sxā³, a²ko³nxe³ti³ kâi³yah³lxin¹ju³ta²
 ā³ta³lo³ta³wxe³sxā³ ā³na¹i²,
 wain³txi³ kâi³ju³ta² so¹lxi³ kâi³i²,
 nxe³jah³lxi³hē¹li¹. Yah³lxin¹kxai²nān²tu³:
 “Ā³nhāu²no³nha²yhu¹ki³ju³ta²
 ten³khaix1sa³nhā¹.” Nxe³nha¹jah³lxi³hē¹li¹.
 12 Txa²wā¹sũ³na² Si³yxau³tāu³a¹ a²ē¹nān¹jau³xa²sa¹:
 “Txa²ye³nai²na², a²nū²a² wain³te²a² wi¹lī²i²,
 txa²ne³nxē³nai²na² a²nū²a² wain³te²a²
 ĩ³ye³kxi²sa²jau³xa² wi¹lain³ki², na¹xā¹.
 Yxān¹ta¹, a²nū²a² ko³nxe³ti³ kâi³te²su² te²lē¹
 en²khaix1jah¹lo²sa¹xā¹.”

Txa²wā¹sū³na² ha³teh³nxā³nxān¹jau³su² nxe³
ta¹hxai²hē¹li¹. Ta¹hxai²hē¹la².

13 Nxe³ha²kxai³:

— Sa²wai³wait³sxā³ wain³txi³ kâi³a¹tū¹xā¹.
Yah³lxin¹kxai²nān²tū³, hxi²kan¹txi³,
a²nū²a² ā³xa² khāuh³lxa³ti³hi¹txa²lxi³sxā³
hxa³txa²lxi³hī³nx2nxa³wa². 14 Yxān¹ta¹:

— Wi¹kâi³to³ha¹xā¹. Na¹kxa²ha³ta³nxān²ti³,
khāuh³lxa³ti³hit1sa²na³na¹, a²nū²ai²na²sā¹.
Yah³lxin¹kxai²nān²tū³, Txa²wā¹sū³na²
ka³lih³ti³hit1nx2ti³tu¹wa². Yah³lxin¹kxai²nān²tū³:

— Ka³li³sa³nhā¹. Txa²wā¹sū³na²
ka³lih³ti³hit1sa³ha²kxai³, a²nū²a² kuh³lxa³thin¹te²a²
yuh³lxin²nxa³i², hxi²waun³ta³kxin²nxa³i²,
nxe³jah¹lo²sa¹xā¹. Nxe³jah³lxi³hē¹la².

15 Hāi¹nxe³sxā³:

— Txa²wā¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹la² Je³su²
Kris²tu³jah¹la² kâin²khai¹nxe², wi¹lhin¹khai¹nxe²,
nxe³jah¹lai¹la¹xā¹. Jah¹la² so¹lxi³ yxo²o²nha²sxā³
yxau²xai³yai¹na¹tū¹xā¹. Nxe³jah³lxi³hē¹la².
Yah³lxin¹kxai²nān²tū³, a²nū²a² ĩ²li³te²a²
ĩ³wā³txi³nx2ti³kxai²nān²tū³:

— ĩh¹nxe³kxa²yan³ti³ta³ Je³su²jah³la²
sa²yxow¹we¹jah³lxin¹ji¹wi¹? Nxe³nx2ti³kxai²nān²tū³,
Je³su²jah³lai²na² sa²yxow¹we¹jah³lxin¹ju³ta²
a²nū²ai²na² ĩ³yau¹ũ³nha¹je¹txain¹yah³lxi³hē¹la².
Nxe³sxā³ win¹ta²te²lxi³ yxo²ĩ²nha²sxā³,
a³la³kxi²yxau³sxā³, ĩ³yau¹ũ³nha¹je¹txain¹yah³lxi³hē¹la².

16 Yxān¹ta¹, wxa²ē¹nāu³a¹ au³txi³
wi¹ĩ³ye³ki²nha²sxā³ wxa²ha³lo²a²
ĩ³yau¹ũ³nha²je¹txain¹yah³lxi³hē¹la².

Yah³lxin¹kxai²nān²tū³, a²nū²ai²na² ko³nxe³ti³hit1sxā³

ĩ³yĩ¹li¹nx2ti³kxa² ha³ta³nxã²n²txi³, a²ẽ¹nãu³a¹ au³txi³
ĩ³ãu²lxi²to³nha²hĩ³nx2na³la².

— A²ya³la³tu³, jah¹la² Je³su² Kris²tu³jah¹lai²na²
wã³n³txa² sa²yxo²wet¹sxã³ wi¹kãĩ³jah¹lo²su² na³na¹.
Nxe³kxi¹nx2ti³hĩ³nx2na³la². 17 Jã¹nxa¹jau³su²,
wain³txi³ kãĩ³yah³lxin¹kxai²nã²n²tu³:

— Wain³txi³ kãĩ³to³hxai²na¹hẽ³na¹. Na¹ta¹,
a²nũ²a² khãuh³lxa³ti³hit¹sxã³ ã³yho³hi²sa²na³na¹.
Yah³lxin¹kxai²nã²n²tu³, ju¹ta² wi¹lhĩ³nx2na³la²,
Txa²wã¹sũ³na² ten³jau³xa² yã¹nxe³jau³lxi³
khãuh³lxa³txi³nx2ti³kxai²nã²n²tu³ta². Yxã¹na¹,
ko³nxe³ti³ kãĩ³yah³lxin¹kxai²nã²n²tu³, ju¹ta²
wi¹lhĩ³nx2nxa³wa², a²nũ²a² khãuh³lxa³ti³hit¹sxã³
ũ³yho³hi¹nx2ti³ta³nxa², ã³yho³hi¹nx2ti³xa³ta³nxa²
nxe³kxa²ha³ta³nxã²n²ti³nũ¹. 18 Jã¹nxe³sxã³,
Je³su² Kris²tu³jah¹la² wain³khai¹nxe³jah¹la²
ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². Txa²wã¹kĩ³na¹xai²na²
ko³nxe³ti³ kãĩ³te²kĩ³na¹xai²na² wxa²wa²sut¹hxa³tẽ³te³lhxã³
ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la².

— A²nũ²a² yxo²ha³kxa¹, Txa²wã¹sũ³na²
Si³yxau³tãu³a¹ ã³ya³lxih²xi²yhu¹tai²lã¹.

Nxe³kxi²nẽ³jau³su², Je³su²jah³la²
ya³lu²kxi²nẽ³ta¹hxai²hẽ¹la². Jah¹la²,
txa²wã¹sĩ³na² wen¹sxã³ yxau³nũ²la²
ya³lu²ta¹hxai²hẽ¹la². Yxã¹na¹,

Txa²wã¹sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la² nũ³kxũn³txi³
ka³ten³ti³hit¹sxã³ ĩ³sa²yxau³xi²ti³hi¹ta¹hxai²hẽ¹la².
Nxe³ju³tan¹te²kxa³yan³tu³ta¹ te²yã¹nxe³sxã³
ya³lu²kxi²nẽ³ju³ta³nũ³a² yũ²nxa³lho³la².

19 Nxe³sxã³, Je³su²jah³lo²su² jah¹lai²na²
Txa²wã¹sũ³na² Yãu³ka³jxah¹lai²na² ã³nũ²nxi²sxã³,

a2nũ²a2 ya³lu²te²a2 yãu³ka³txi³nãu³xa2
 he¹ain¹ta³ko³nãu³a¹ ãn³tĩ³xain¹sxã³, Txa2wã¹sũ³na2
 wãn³txa2 ĩ³yau¹ũ³hain¹ta¹hxai²hẽ¹la2.
 20 Nxe³ju³ta2, yãn³tai²na2 No³e²ah³lo²nu¹tai²na2
 a2ka³te³nhĩ¹nu¹tai²na2, a2yuh³xai²nãn¹tũ³ka³txu¹tai²na2
 yxo²ha³kxa¹, Txa2wã¹sũ³na2 sa2yxo²ã³sa2tẽ³sxã³
 yxau³ain¹ta¹hxai²hẽ¹la2. Nxe³ha2kxai³,
 Txa2wã¹sũ³na2 hxi²ki³kxai³lu² wẽ³ha2yau³xa2
 ha³nxe³lxi³jau³xa2 kãin² sa2yxu¹na³ũ¹hain¹sxã³
 ĩ³lon³txa2 hxa³nain¹ta¹hxai²hẽ¹la2.
 A²nxe³te²u¹tai²na2 a2ya³lu²te² yãu³ka³txi³nãu³xa²,
 a²hĩ¹nai²na² Je³su²jah³la² ĩ³tih³nxain¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 Yãn³tai²na² No³e²ah³lo²nu¹tai²na² na³vi²o²tẽ³na²
 ar²ka³tẽ³na² wet¹sa²tẽ³i², hau³hau³kon³sxã³
 Txa²wã¹sũ³na² win¹ta²te²lxi³ wah³nxe²sa²tẽ³i²:

— Kõ³nxe³ti³ kãi³ain¹ju³tai²na² ã³na¹ain¹sxã³,
 ka²no¹a² ka³lo³ai²na² ã³wih¹tai²lã¹. Ain¹ta¹,
 kxãn³su² ain¹ta¹, a²nũ²a² nũ³ka³txu¹tai²na²
 hãĩ¹nxe³sxã³ sa2yxo²ã³sa2tẽ³ain¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 Nxe³ha²kxai³, ya²lu¹ta³lxi²hxa³tain¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 Hãĩ¹nxe³sxã³, ha¹li¹, ha¹li¹, ha¹li¹,
 ha¹lin¹tũ³ka³txa² so¹lxi³, wã³kon³sxã³
 ĩ³yau³xa² ne³ka³nah²nãu³u¹tai²na² ka²no¹ai²na²
 yxau³sxã³ ka³ten³ta³ yxau³ain¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 21 A²nxe³te²u¹tai²na² ĩ³yau³xu¹tai²na²
 ũ³hũ¹ki²sa²sai¹nẽ³jau³hũ³jau³xai²la¹wa².
 A²nxe³jau³xai²na² a²hĩ¹nai²na² ũ³hũ¹ki²sa²sai¹nẽ³kxai²nãn²tu³,
 Txa²wã¹sũ³na² ã³wa²su¹tẽ³tu¹wa².

— Nũ³kxũn³txi³ sa²hxa³kxi²ti³sẽ¹li¹.
 Nxe³nẽ³kxai²nãn²tu³, hai³txi³ txa²wã¹nũ²ai²nãn¹te²a²
 a²nã³txai²na² so¹lxi³ kwa²wxa²hĩ³la³ki²nẽ³jau³nũ³su²
 e³kxin²nxa³wa². Yxãn¹ta¹, au³txi³ txa²wã¹ẽ¹nãu³a¹

whāi²na¹ kō³nxe³ti³ e³ki³ju³txai²na²
 ā³nhan³ka²ti²sa²sai¹nē³jau³nū³su² e³kxi²na¹wa².
 Nxe³ju³ta², Txa²wā¹sū³na² e³ki²kī³te³nah¹lxi¹:

— Txa²sū³nāi³. Nxe³ti¹. Txa²au³txi³
 ē¹nāu³nū¹ai²nān¹jau³xai²na² Je³su²jah³la²
 ya³lu²tāu³a¹ nū³kxūn³txi³ ka³ten³su²
 ī³sa²yxau³xi²ta¹hxai²hē¹li¹. Te²u¹jā¹nxe²
 sa²hau³kot3sē¹li¹. Nxe³kī³te²ju²hē³la².

— Ī³yau³xa² ũ³hū¹ki²sa²sai¹sa²na³na¹.
 Nxe³kī³kxai²nān²tu³, nxe³kī³te²ju²hē³la².
 22 A²nxe³jah¹lai²na² Je³su²jah³lai²na²
 oh³nāu³nū¹ka³nāu³a¹ ka³la³xi²sxā³, Txa²wā¹sū³na²
 Si³yxau³jah¹la² a²wi¹tāu³a¹ a²hxi²kan¹khaix1tāu³a¹
 ā³ha³ti³sai¹sxā³ ā³wxe³nū¹yhain¹ta¹hxai²hē¹la².
 Ain¹sxā³, a²ta³nāu³xa² oh³xai²nān¹te²su²
 te²nāu³xa² ha³tā³nxān²txi³ a²ta³nāu³xa²
 hxi²kan¹ta² si³yxau³te²su² te²nāu³xa²
 ha³tā³nxān²txi³ a²ta³nāu³xa² nū³kxūn³te²su²
 te²nāu³xa² ha³tā³nxān²txi³ a²yo²ha³kxa¹
 whāi²na¹ Je³su²jah³lai²na² a²yu³hē³nāu³a¹
 yxau³yain¹tū³ka³txi³sain¹na³la².

4

Sū³na² a²ten³jau³su² ĩ³hau³ko³tūh¹sxā³
 yxau²xai³kī³jau³su²

1 Jā¹nxe³jut3su² Je³su² Kris²tu³jah¹lai²na²
 a²nū²ai²na² khāuh³lxa³txi³nha²na²hē³la².
 Nxe³kxa²ha³tā³nxān²ti³ hai³txi³ khāuh³lxa³ti³nha²ju³tai²li²
 en²nha²ta¹hxai²nxa³hē¹la². Nxe³kxa²yā¹yxah³lxin¹sxā³
 khāuh³lxa³ti³nyhah¹lxin¹kxai²nān²tu³
 wi¹lhi¹nha²sxā³ khāuh³lxa³ti³nyha¹jah³lxi³hē¹la².

Yah³lxin¹kxai²nān²tu³, ko³nxe³ti³
 kāi³yah³lxin¹ju³ta³lo³jah³lxin¹ju³ta²
 ā³wa²su¹khai³nxe³nx2ti³hī³nx2na³la².
 2 Nxe³ha²kxai³, yuh³xai²nān¹ta³ko³xai²na²
 yxau²xai³yah³lxī¹nhī¹nān¹te²ka³ya³tu³,
 Txa²wā¹sū³na² a²ē¹nāu³a¹ ten³jau³xa² so¹lxi³
 ī³hau³ko³tūh¹sxā³ yxau²xai³jah¹lxī³hē¹la². Hai³txi³
 wxa²sī³nāu³ai²na² ko³nxe³thin¹yah³lxin¹jau³la³
 yxau²xai³yah³lxī³txa³hē¹la². 3 A²ha²
 kxā³nxa², a²nū²a² Txa²wā¹sū³na²
 Sū³ni²nxa³tū³ka³txa² yā¹nxe³sxā³ ko³nxe³thin¹sxā³
 yxo²kwai³nain¹jau³xa² yā¹nxe³jau³lxī³
 yxau²xai³lyah³lxī³to³ta¹hin¹ti³ai¹ti²tu³wa².
 Yah³lxin¹ju³ta²sa¹: au³txi³ wxa²ē¹nāu³a¹
 ko³nxe³ti³ yxo²kwai³ni², ko³nxe³ti³
 yxo²kwain³yah³lxin¹jau³su² ko³nxe³ti³
 wa³ni³lon³kxi²nyhu¹i² yain³jau³xa² ūn³jau³xa²
 ī³na²sxā³ wen¹sxā³ ko³nxe³ti³ kāi³i², Sū³na²
 sa²ki³lxo³nha²te²a² ī³sa²nēn¹kxi²sxā³ ko³nxe³ti³
 kāi³i², nxe³yah³lxī³to³ta¹hin¹ti³ai¹ti²tu³wa². Yxān¹ta¹,
 hī¹na² hāix1nā¹yah³lxī³hī³nxa¹lxa². 4 Nxe³ha²kxai³,
 Txa²wā¹sū³na² Sū³nxi²nxa³tū³ka³txai²na²
 wxa²ha³lo²a² ā³ne³wxe³ti³hex1ye¹nx2ti³xa³wa².
 Nxe³te³nah¹lxī¹:
 — ĩh¹nxe³kxa²yan³ti³ta³ Je³su²jah³la²
 nū³ka³txai²na² ā³na¹sain¹sīn¹te²ta²hēn³kū²?
 ĩh¹nxe³kxa²yan³ti³ta³ a²kxā³nxai³tā²
 kwa² ha³lo²a² ha³nxe¹lxī³txi³ ko³nxe³ti³
 kāi³ya³sain¹to³hxai²kait3jā¹nxe³ ya³sain¹to³hxa³kū²?
 Nxe³kxi¹nx2tain¹jau³su² ī³yxo²kwīn¹ki¹nx2ti³sxā³
 ko³nxe³ti³hit1sxā³ ī³ye³kxi¹nx2tain¹na³la². 5 Yxān¹ta¹,
 a²nxe³tū³ka³txai²na² a²hī¹nai²na² a²ko³nxe³ti³

kāi³ain¹ju³tai²na², yxan¹nāu³a¹ Txa²wā¹sū³na²
 i³yau¹ū³nha²yain¹sān²ka³tu³ a²wah³yu³ta²
 ha³lo²lo³tain¹tu¹wa². Nxe³tāu³a¹, a²nū²a²
 yxo²ha³kxa¹ ka³ten³su² ta³nxa² ya³lu²te²su² ta³nxa²,
 nxe³sxā³, yuh³xai²nān¹ta³ko³xai²na² yxau³ain¹sxā³
 kāi³sa²tē³ain¹ju³txai²yā¹nxe³sxā³, Txa²wā¹sū³na²
 Si³yxau³tāu³su² tāu³a¹ wxa²nxū¹hain³nha²sxā³
 i³yī¹li²xai³ain¹tu¹wa². Ha³lo²a² nxe³nē³ju³ta³nū³a²
 yau³son³ki²nē³na³la². 6 Jā¹nxe³jau³su²,
 Je³su²jah³la² a²nū²a² ya³lu²te²a² yāu³ka³txa²
 ha³ta³nxān²txi³ ā³tū³xi²sxā³, wān³txa² wi¹jau³xa²
 i³yau¹ū³hain¹ta¹hxai²hē¹la².

— Ta³nxū¹ka³txai²na², ha³lo²a²
 yuh³xai²nān¹ta³ko³xa² yxau²ho³hai¹nhi¹nai³tā²
 ko³nxe³ti³ kāi³ain¹na²hē³na¹. Nxe³ain¹ju³ta²
 yo³ha² ya³lu²ain¹na²hē³na¹. Nxe³sxā³,
 yuh³xai²nān¹tū³ka³txa² yxo²ha³kxa¹
 ko³nxe³ti³ kāi³i², a²yo³ha² ya³lu²ju³ta² yū²,
 nxe³kxa²yā¹xain¹na²hē³na¹. Yxān¹ta¹, a²hī¹nai²na²
 wān³txa² wi¹jau³xa² tū¹ka³txai²na² ya³lu²te²
 yāu³ka³txi³nū³ka³txa² i³yau¹ū³hai¹na¹tū¹xā¹,
 sa²yo²wet¹sa²sxā³, Txa²wā¹sū³na²
 Yāu³ka³jxah¹la² ka³ten³ti³hi¹txain¹sxā³,
 txai²yā¹nxe³sxā³ yxau²wa³to²hain¹txai²lā¹.
 Nxe³jau³su², i³ye³kxi²nha²sxā³, Je³su²jah³la²
 i³tih³nxain¹ta¹hxai²hē¹la².

Txa²wā¹sū³na² a³la³kxi²ti³hi¹tē³jau³su²

7 Nxe³jah³lxi³sā²lxa². Yuh³xai²nān¹ta³ko³xa²
 hxan³je³nāu³wa³kxa² yau³son³ki²nē³na³la².
 Nxe³ha²kxai³, wi¹lain³nha², wain³txi³
 kāi³sxā³ yxau²xai³li² nxe³jah³lxi³hē¹la².

Yah³lxin¹kxai²nān²tu³, ha³tin³ti³, Txa²wā¹sū³na²
 ī³hen³txi³jah³lxi³hē¹la². 8 Hāi¹nxe³kxe³hū³nxe²,
 hxi²kan¹khai¹nxe³jau³xa² ī³ye³kxi¹nx2ta¹wa².
 Au³txi³ wxa²ē¹nāu³ai²na² whāi²na¹
 wi¹lain³nha²sxā³ a³lxi²waun¹nha¹jah³lxi³hē¹la².
 A³lxi²waun¹nhyah¹lxin¹kxai²nān²tu³, ko³nxe³ti³
 kāi³ūh¹nx2ti³to³hain¹kxa² ha³ta³nxān²txi³
 ne³wā²na³yah³lxi³to³hin¹tu¹wa². 9 Jā¹nxe³sxā³:

— A²nū²a² ā³xa² txa²sxi²ha² wxā²na³na¹.
 Ha³la³ka³lxa³lon³ki²sa²na³na¹. Yah³lxin¹kxai²nān²tu³,
 wi¹lī³hen³txi³nha¹jah³lxi³hē¹la². Wxa²ē¹nāu³a¹
 hāi³a² ī³yen²yhu¹ah³lxan³kxe³su²
 ka³lih³khai¹nxe³sxā³ wi¹lī³hen³txi³nha¹jah³lxi³hē¹la².
 10 Jā¹nxe³sxā³, Txa²wā¹sū³na²ī³la³kxi²te²lo³tū¹nx²lxi³ju³ta²
 wā²nxūh¹ ha³na³ka³lxi³ a³la³kxi²ti³hi¹ti²
 ai³nx2ti³hī³nx2na³la². Jā¹nxe³nx2ti³jau³lxi³, a²nū²a²
 ā³xa²yxo²ha³kxa¹ ā³nhxi²nū¹nū²waun¹nha¹jah³lxi³hē¹la².

11 A²ī²li³te²ī³nx²a²:
 — Wān³txa² wi¹jau³xa² a²nū²a² yxo²ha³kxa¹
 ī³tih³nxai¹na¹tū¹xā¹. Ain¹yah³lxin¹kxai²nān²tu³,
 Txa²wā¹sū³na² wān³txi³khai³xa² so¹lxi³
 ī³tih³nxe³txain¹yah³lxi³hē¹la². Te²yā¹nxe³sxā³:

— A²nū²a² ā³xa² ā³nhxi²nū¹nū³hai¹na¹tū¹xā¹.
 Ain¹yah³lxin¹kxai²nān²tu³:
 — Txa²wā¹sū³na² hxi²kan¹ti³hit1sa²jau³su²
 ā³xai²na² ā³nhxi²nū¹nū³hai¹na¹tū¹xā¹.
 Nxe³txain¹yah³lxi³hē¹la². Yah³lxin¹kxai²nān²tu³,
 a²nū²a² yxo²ha³kxa¹ ī²nx2ti³ka³tu³, wxa²ha³lo²a²
 ī³ye³te³nah¹lxi¹:

— Je³su² Kris²tu³jah¹la² ta³nxū¹ka³txai²na²
 a²ē¹na² hau³ko³tain¹jah¹lai²la¹wi¹. Nxi¹nha²kxai³
 wi¹kāi³ain¹na³li¹. Nxe³ha²kxai³, Txa²wā¹sū³na²

Si³yxau³tãu³a¹ ã³sa²nẽn¹kxi²a³sah¹lxi³hẽ¹li¹. A²nũ²a²
 yxo²ha³kxa¹, nxe³nx2ti³hĩ³nx2na³la². Txa²wã¹sũ³na²
 so¹lxi³ wxi²kin³ti³ton³khai¹nxe² wa³to²hi²,
 hxi²kan¹khai¹nxe² wa³to²hi², nxe³jah¹lai²la¹wa².
 Nxe³ha²kxai³ ye¹nx2ta¹wa².

Sũ³na² wẽ³ha³lxi³su² kxan²ti³
khãuh³lxa³ti³hit1tẽ³jau³su²

12 Ne³ka²ki²sah¹lxi³hẽ¹la². A³lxi¹nx2ta¹wa².
 Nxe³ha²kxai³ ya³nx2ta¹wa². Ha³lo²a²
 ha³nxe³lxi³khai¹nxe³ju³ta², ha³nxe²a²
 a³lan²khai¹nxe³tho³hũ³ju³ta² ha³lo²lo³txa²lxi³na³la².
 Nxe³nx2ti³ju³ta² Txa²wã¹sũ³na²
 ã³ye³kxi²nha²te³nah¹lxi¹:

— Txa²nũ³ka³txai²na² kan²txi³ yxo²ĩ²sain¹ta³nxa²,
 sai¹nxa³ta³nxa² ai¹na¹nhã¹. Na¹ha²kxai³
 ha³lo²ai²na² ha³nxe³lxi³ju³txai²na² ã³wxe³sxã³
 ã³wha³ka³ne³sai³nai¹na¹tũ¹xã¹. Nxe³nx2ti³jau³su²,
 Txa²wã¹sũ³na² ã³wxe³nx2ti³hĩ³nx2na³la².
 Nxe³nx2ti³kxe³su², ã³wã³wã³ta³kxi², ã³yxuh³lxi²
 nxe³yah³lxi³txa³hẽ¹la².

— ã³h¹nxe³kxa²yan³ti³ta³ ha³lo²a²
 ha³nxe³lxi³ju³ta² ã³wxe³sa³te²la¹ku²,
 Txa²wã¹sũ³nu²su³ku². Nxe³yah³lxi³txa³hẽ¹la².

13 Yah³lxin¹ta¹ hã¹nxe³sxã³ ã³ka³li³jah¹lxi³hẽ¹la².
 Je³su²jah³la² wi¹kã³khai¹nxe³kxa²
 ha³ta³nxã²txi³, a²nũ²a² kuh³lxa³thin¹tũ³ka³txa²
 khãuh³lxa³txi³hi¹yhain¹ta¹hxai²hẽ¹la².

Nxe³ju³tau³hxai²tẽx1 jã¹nxe³sxã³
 ha³lo²lo³txa²lxi³na³la². Nxe³ha²kxai³:

— Je³su²jah³la² ha³lo²a² khãuh³lxa³txi³ju³tau³hxai²tẽx1
 jã¹nxe³sxã³ wxa²nhũ¹yhu³sa²na³na¹,

Je³su²jah³la² wān³txa² sa²yxo²we¹ta¹ha²kxai³la².
 Sa³ha²kxai³, ka³li³sa³nha¹. Nxe³jah³lxi³hē¹la².
 Yah³lxin¹kxai²nān²tu³, yxan¹nāu³a¹
 Je³su²jah³la² wxi²kin³ti³ton³sxā³
 a³ya³ti¹xi²nē³tu¹wa². Nxe³nē³tāu³a¹,
 kāin²ka³li³sxā³ ā³sen³sai¹khai¹nxe³sxā³
 kāin²ka³li³yhah¹lxin¹tu¹wa². 14 Wxāi²na²
 Je³su² Kris²tu³jah¹la² a²wē³ha³lxi³syah¹lxi¹lxa².
 Yah³lxin¹kxe³su², sa²nē³hē²txa²lxi³sxā³
 a²nū²a² kuh³lxa³thin¹te²a² ko³nxe³ti³hit¹sxā³
 i³ye³kxi¹nx²ti³na³la². Nxe³nx²ti³kxa²
 ha³tā³nxān²txi³ i³ka³li³je¹jah³lxi³hē¹la².
 Txa²wā¹sū³na² Yāu³ka³jxah¹la² wxi²kin³ti³ton³jah¹la²
 yxau³ya³nx²ti³sxā³ sa²hxi²ka¹txa²lxi³na³la².
 Nxe³nx²ti³ha²kxai³ i³ka³li³jah³lxi³hē¹la². 15 Yxān¹ta¹
 a²nū²a² ā³xa² i³su²lhā³i², ā³xa² yen³ka²
 kāi³sa²no¹i², wai³nxa³txi³ kāi³i², a²nū²a² ā³xa²
 ko³nxe³ti³ kāi³si¹hain¹yah³lxin¹jau³su² i³ye³kxi²,
 nxe³yah³lxi³txa³hē¹li¹. Jā¹nxe³yah³lxin¹ju³ta²
 wah³yu³tu³, yuh³xai²nān¹te² a²hxi²kan¹ti³nū³ka³txa²
 khāuh³lxa³ti³hi¹txa²lxi³kxa²yan³ti³su²
 nxe³ye¹nx²ta¹wa². 16 Yxān¹ta¹, Je³su²jah³la² so¹lxi³
 sa²yxo²we¹jah¹lxi³hē¹la². Yah³lxin¹kxai²nān²tu³,
 a²nū²a² kuh³lxa³tin¹te²a² i³sa²ne³hē²txa²lxi³sxā³
 khāuh³lxa³ti³hi¹txa²lxi³kxai²nān²tu³, Txa²wā¹sū³na²
 i³āu²lxa²to³nha²sxā³ i³ye³kxi²yah³lxi³txa³hē¹la².
 Hāi¹nxe³sxā³ i³sa²nēn¹kxi²jah³lxi³hē¹la².
 — A²nū²a² nū³ka³txai²na², Je³su²jah³la²
 yā¹nxe³sxā³ i³yī¹li²sa²sxā³ i³yxo²kwīn¹ki²sa²na³na¹.
 Na¹ha²kxai³ ka³li³sa³nhā¹. Nxe³jah³lxi³hē¹la².
 17 Jā¹nxa¹jau³su², hī¹nai²na² Txa²wā¹sū³na²
 yuh³xai²nān¹tū³ka³txi³ki³na¹xai²na²

yxo²ha³kxa¹ kãi³ki³kxe³su² wi¹ta³nxa²
 wi¹lxa³ta³nxa² nxe³kxa²yã¹nxe² i³yo³hi²ju³ta²
 ân³si³wxe³nũ¹nhẽ³na³la² Ha³lo²a²
 i³yĩ¹li²nũ¹nhẽ³je³nãu³wa³kxa² hau³kon³na³la².
 Nxe³ha²kxai³ txa²wã¹wẽ³ha³lxi³su²
 te²ki³na¹xai²na² txa²nũ² i³yĩ¹li²nũ¹nhẽ³sãn²nũ²la²,
 hã²wxãn³txi³te²lxi³nũ² ân³si³wẽ³nxi²sxã³,
 a²nũ³ka³txi³ ã³xa² sa²kxai³lu² wãn³txa² wi¹jau³xa²
 sa²yxo²ã³ain¹tũ³ka³txa² sa²kxai³lu², Txa²wã¹sũ³na²
 i³yĩ¹li²nũ¹hain¹kxai¹lẽ¹. 18 Nxe³sxã³ Txa²wã¹sũ³na²
 ũ³wha²li¹txã³nxu¹tai²na² nxe³te³nah¹lxi¹:

— A²nũ²nãu³xa² wi¹lhin¹te²nãu³xa²
 a²ko³nxe³ju³ta² kxãu³sxã³ sa²wa²su¹tain¹tu¹wi¹.
 Nxe³ta¹, i³lxi³thi¹nxa³tũ³ka³txai²lẽ¹:
 “Txa²wã¹sũ³na² ten³sa²nxãn³nhã¹. Hãi¹nxe³sxã³
 sa²yxo²ã³sxã³ ko³nxe³ti³ kãi³a¹tũ¹xã¹.”
 Nxe² yxau²xai³lain¹tũ³ka³txai²lẽ¹. Hai³txi³
 sa²wa²su¹ti³he¹xai¹nxa³lho³li¹. Txa²wã¹sũ³na²
 ũ³wha²li¹txã³nxu¹tai²na² nxe³ta¹hxai²hẽ¹la².

19 Jã¹nxe³yah³lxin¹ju³ta² Txa²wã¹sũ³na² a²ẽ¹nãu³a¹
 i³ye³kxi²nha²sxã³ ten³jau³xa² yã¹nxe³jau³lxi³
 khãuh³lxa³txi³nx2ti³kxai²nãn²tu³, hãi¹nxe³sxã³
 wain³txi³ kãi³sa²tẽ³je¹jah³lxi³hẽ¹la². Nxe³sa³kũx1:

— Txa²wã¹sũ³na² wet1sa²jah¹la²
 wi¹lhin¹jah¹lai²la¹xã¹. Sa²yxo²we¹nha²jah¹lai²la¹xã¹.
 Na¹ha²kxai³ hãi¹nxe³sxã³ yxo²i²sa²tẽ³a¹tũ¹xã¹.
 Na¹ka³tu³ sa²wai³wait3sxã³ wi¹kãi³a¹tũ¹xã¹.
 Nxe³jah³lxi³hẽ¹la². Ju¹ta² wain³na³la².

5

O³ve²a²i³wãi²lo³kxah³la²yã¹yxah³lxin¹jau³su²

1 Wxa²yah³la²nãu³xai²na²hxi²kan¹ya³nx2ti³tũ³ka³txi³
 i³nxai²na² i³ye³kxi¹nx2ta¹wa². Wxãi²yã¹nxe³sxã³
 yah³lo²hũ³nũn³te²sa¹wa². Txai²na¹xai²na²
 a²kxã³nxa² Je³su² Kris²tu³jah¹la²
 khãuh³lxa³txi³ju³txai³tã² te²yen³na²
 i²a¹jah¹lai¹ta³lxa³na¹wa². Na¹ha²kxai³, yxan¹nãu³a¹,
 Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³su² Je³su² Kris²tu³jah¹la²
 wxi²kin³ti³ton³ti³hi¹tu¹wa². Nxe³tãu³nũ³ã¹
 wxi²kin³ti³ton³ti³hit1sa²kah³lo²nũ³sa³ha²kxai³
 nxe³jah¹lo²sa¹wa². Na¹te³na¹xai²na²,
 txa²yo²ka³nãu³a¹ whãi²na¹ ain³nha²sxã³
 i³ye³kxi¹nx2ta¹wa². 2 Nxe³nx2ta¹te³nah¹lxi¹:
 Txa²wã¹sũ³na² a²wẽ³ha³lxi³yu³ta²
 yxo²i²nx2tain¹te³nai¹ti³tu³wa². A²nxe³tũ³ka³txa²
 wi¹sa²hau³ko³txain¹yah³lxi³hẽ¹la². Wi¹lhin¹te²a²
 wa³kxẽn³yah³la² a²ka³yxuh³xa² o³ve²a² i³wãi²lo³kxa²
 wi¹lũ³yhai¹tain¹jut3sũ³nxe² nxe³tain¹yah³lxi³hẽ¹la².
 Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³, sa²ye³so¹nha²nxa³sxã³,
 wi¹wi¹nxe² sa²hau³ko³txain¹yah³lxi³hẽ¹la².
 Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³:

— U³lha³nhã¹. Kwa² ten³nxa³kxe³su²
 ha³lo²lot3sa²te³lhxã³ sa²na³na¹. Yah³lxin¹jau³su²
 sa²hau³ko³txain¹yah³lxi³txa³hẽ¹la². Hãi¹yxãn¹ta¹:

— Txa²wã¹sũ³na² a²ẽ¹nãu³ãn¹jau³xa² so¹lxi³
 te³ni², a²sa³wi³ha³lxa² hxi²nũ¹nũ³hai¹na¹ju³ta³nũ³a²
 te³ni², na¹xã¹. Hai³txi³ kwa² a²yo³ha²
 so¹lxi³ yxo²kwai³na¹jau³la³ o²la³kxin²nxa³xã¹.
 Nxe³yah³lxin¹jau³su² Txa²wã¹sũ³na²
 wẽ³ha³lxa² sa²hau³ko³txain¹yah³lxi³hẽ¹la².
 3 Jã¹nxe³sxã³ yxo²ha³nxe³lha³txi³ a²sa³wi³ha³lxa²
 i³kwa³na³ain¹yah³lxi³txa³hẽ¹la². Yxãn¹ta¹

wi¹kāi³je¹tain¹yah³lxi³sxā³ Txa²wā¹sũ³na² tih³na²
ĩ³yau¹ũ³txain¹yah³lxi³hē¹la².

— ĩ²hxi²so¹sain¹sxā³ txai²yā¹nxe³sxā³
wi¹kāi³ain¹txai²lā¹. Nxe³txain¹yah³lxi³hē¹la².
4 Nain¹yah³lxin¹kxai²nān²tu³, Je³su²jah³la² o³ve²a²
wāi²lo³te²hũ³jah¹lai²la¹wa². Hxi²kan¹khai¹nxe³sxā³
wa³kxē³nhũ³jah¹lai²la¹wa². A²nxe³jah¹lo²su² jah¹la²
yxan¹nāu³a¹ kã³nxa² ĩ³xi²sxā³ a³ya³ti¹xi²nē³tāu³a¹
wi¹sa²hau³ko³tain¹yah³lxin¹kxa²yo³su² kãin²
wxi²kin³ti³ton³ti³hi¹txa²lxi³tu¹wa². Txa²wā¹sũ³na²
wxi²kin³ti³ton³sa²tē³wa³to²hi²jah¹lai²la¹wa².
Te²yā¹nxe³te²hũ³sxā³ ti³hi¹txa²lxi³tu¹wa².

5 Jã¹nxe³jut³su², sax³ne³lax³ku³nāu³ ĩ³nxai²na²
ĩ³ye³kxi¹nx²ta¹wa². A²yah³lo²nāu³xa² a²yu³hē³nāu³a¹
yxau³jah³lxi³sxā³ sa²yo²we¹jah¹lxi³hē¹la².
Ya³nx²ta¹wa². Jã¹nxe³kxe³hũ³nxe²,
a²nũ²a² yxo²ha³kxa¹ ĩ³ye³kxi¹nx²ta¹wa².
Wxa²yu³ta² yxo²ha³kxa¹, ã³xa² a²yu³hē³nāu³a¹
ã³wxe³nũ¹whaun¹nha¹jah³lxi³hē¹la². Wi¹wi¹nxe²
ã³nhxi²nũ¹nũ³yhah¹lxin¹txai²lā¹. Nxe³ju³ta²,
Txa²wā¹sũ³na² ũ³wha²li¹la³kxi²nē³te³nah¹lxi¹:

— A²nũ²a² yxo²kãin²txi³ kãin²te²lo³nha²te²su²
kxai²nān²tu³, Txa²wā¹sũ³na² en²khai¹nxe³kah³lo²su²
hĩ³nx²na³li¹. Yxãn¹ta¹: “A²nũ²a² ã³xa²
yu³hē³nāu³a¹ yxau³nũ¹ha¹tũ¹xã¹.” Nxe³jah¹lo²su²
kxai²nān²tu³, Txa²wā¹sũ³na² thãi³ti³la²
wi¹lhin¹sxā³ sa²hau³ko³kah³lo²su² hĩ³nx²na³li¹.
Ta¹hxai²hē¹la². Nxe³ha²kxai³ ã³xa² yu³hē³nāu³a¹
ã³wxe³nũ¹whaun¹nha¹jah³lxi³hē¹la². 6 Nxe³ha²kxai³:

— Txa²wā¹sũ³na² hxi²kan¹khai¹jah¹lai²la¹xã¹.
Yah³lxin¹kxai²nān²tu³, a²nxe³jah¹la² yu³hē³nāu³a¹,

yxau³nũ¹jah³lxi³sxã³ sa²yo²we¹jah¹lxi³hẽ¹la².
 Yah³lxin¹kxai²nãn²tũ³, ha³lo²a² wã²nxũh¹
 ĩ³yĩ¹li²nũ¹nx2ti³je³nãu³wa³kxa² hau³kon³na³na¹.
 Nain¹kxai²nãn²tũ³, kãin²te²lo³txa²lxi³sxã³
 ĩ³sa²nẽn¹kxi¹nx2ti³tu¹wa², Txa²wã¹sũ³na²sa³.
 7 Jã¹nxe³sxã³, ha³lo²a² ĩ²li³ju³ta² yxo²ha³kxa¹,
 hxi²waun³ta³kxi²nha¹lxin¹ju³ta² ha³kxa²,
 Txa²wã¹sũ³na² yxo²ĩ²txain¹yah³lxi³hẽ¹la².
 Yah³lxin¹kxai²nãn²tũ³, jah¹la² wxa²ha³lo²a²
 sa²ye³so¹nha²nxa³sxã³ ĩ²nx2ti³ha²kxai³,
 wi¹sa²hau³ko³txa²lxi³ha²kxai³, nxe³nx2ti³jah¹lai²la¹wa².

8 Yah³lxin¹kxai²nãn²tũ³ ha³lo²a²
 wi¹lain³nha², sa²ye³so¹nyhah¹lxan³kxe³su²
 wi¹ĩ²i², nxe³jah³lxi³hẽ¹la². A²ta³a²
 ĩ³ko¹x1ko¹son²ki¹nx2ti³jah¹la² o²la³kxi¹nx2ti³sxã³,
 Txa²wã¹sũ³na² sa²yo²ã³sxã³ ã³na¹si¹nx2ti³jau³su²
 o²la³kxi¹nx2ti³na³la². Ya²na¹la² ai³lha²thet3sxã³
 tuh³ne³ki¹nx2ti³jau³hũ³nxe²:

— Āu³sa³nha¹. A²nũ²a² si³na²
 so¹ĩ²na¹tũ¹xã¹. Nxe³nx2ti³jau³hũ³nxe², a²ta³a²
 wa³ka³ton³nx2ti³sxã³ a²ta³ai²na² a²ten³ju³ta²
 kãi³si¹yhah³lxin¹jau³su² o²la³kxi¹nx2ti³na³la².
 9 Nxe³nx2ti³kxai²nãn²tũ³, wxãi²nãn²ta³ Je³su²jah³la²
 kan²txi³ i³sxã³ yxo²ĩ²jah³lxi³sxã³, a²ta³a²
 ũn³ti³hit1sxã³ sa²ne³khau²ki¹txain¹yah³lxi³hẽ¹la².
 Yah³lxin¹kxai²nãn²tũ³:

— Txa²wã¹sũ³na² wẽ³ha³lxi³su²
 te²ki³na¹xai²na² yuh³xai²nãn¹ko³xai²na²
 yxau³ye²te²ki³kxe³na¹xai²na² yxo²ha³kxa¹,
 txai²yã¹nxe³sxã³ a²ta³a² khãuh³lxa³txi³nẽ³lhĩ³nx2na³na¹.
 Hai³txi³nũh¹txai²na² so¹lxi³ khãuh³lxa³txi³sai¹nxa³xã¹.
 Ju¹ta² wi¹ko³nha¹xã¹. Nxe³jah³lxi³hẽ¹la².

10 Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³, Txa²wã¹sũ³na²
Si³yxau³tãu³su² tãu³a¹ kãn² thãi³ti³la²
a³lxi²nẽ³jah¹lai²la¹wa². A²nxe³jah¹lo²su² tãu³a¹,
kxã³nãu³u¹tai²na²ĩ³kaix¹so¹nx²ti³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
Nxe³sxã³:

— Je³su² Kris²tu³jah¹la² ã³nũ²nxi²sxã³
yxau²xai³jah¹lxi³hẽ¹li¹. Yah³lxin¹kxai²nãn²tu³
kxã³nãu³a¹ha³ta³nxãn²txi³wxi²kin³ti³ton³ti³hit¹sa²tẽ³nxa²lxa¹tu¹v
Nxe³nx²ti³si¹jau³su²ĩ³kaix¹so¹nx²ti³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
Nxe³nx²ti³kxe³su²:

— Jũ¹nxe²kxãn³su²khãuh³lxa³txi³nx²ti³sãn²ka³tu³,
nxe³nũ²la² ha³lo²a² hau³kon³ki²na³na¹.
Nxe³nx²ti³tãu³a¹, Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³su²
tãu³a¹, au³txi³ wxa²ẽ¹nãu³a¹ yxo²ha³kxa¹
ĩ³we²nxi²sxã³ hxi²kan¹ti³hi¹ti², wi¹wi¹nxe²,
yxau²ũ¹ki²sa²tẽ³ti³hi¹ti², nxe³nx²ti³tu¹wa². 11 Jah¹la²
so¹lxi³ hxi²kan¹khai¹nxe² wa³to²hi²jah¹lai²la¹wa².
Nxe³ya³nx²ta¹wa².

Pe²jah³lai²na² a²ne³ki³san¹jau³su²

12 Sil³vã²nah³la² sa²yo²we¹nha²sxã³
Je³su²jah³la² yxo²i²jah¹lai²la¹wa².
Nxe³sain¹sxã³, Pe²jah³lo²na¹xai²na²
yxo²wãn³txai²na² a³lu²xa³jau³xai²na²
Sil³vã²nah³lai²na² ain³kxi²so¹ki²sa²sxã³ a²hxi²ka²
ũ³wha²li¹la³kxi¹nx²ti³na³la². A²nxe³na¹jau³xai²na²
ha³lo²ai²na² ĩ³kwxẽ²ki¹nx²ti³si¹ha¹jau³su²
ĩ³ye³kxi¹nx²ta¹wa². A²ya³la³tu³, Txa²wã¹sũ³na²
Si³yxau³tãu³a¹ kãn² thãi³ti³la² a³lxi¹nx²ti³na³la².
Nxe³nx²ti³ju³tai²na², kan²txi³ i³sxã³ wi¹wi¹nxe²
yxau²sa²tẽ³kxũ¹jah³lxi³hẽ¹la².

13 Txa²wã¹sũ³na² ĩ³kaix¹so¹tũ³ka³txa²,
Ro²ma²thĩn³ thĩ¹nai²na² yxau³ye²sa²tũ³ka³txai²na²,

thĩ¹nai²na² wxa²ha³ti³su² tũ³ka³txai²na²
 a²ha³ta³nxa² sa²si¹hã³nx2ti³na³la². Jã¹nxe³sxã³,
 Mar²kah³lai²na² txa²ki³lha³lhũ³ye²sa³jah¹lai²na²
 a²ha³ta³nxa² sa²si¹hã³nx2ti³na³la².
 14 A³lxi²waun¹nha¹ju³ah³lxi³sxã³wi¹lĩ³hen³txi³nha¹jah³lxi³hẽ¹la².
 Je³su² Kris²tu³jah¹la² a²hãu²ju³ta²
 yxau²xai³yah³lxin¹ju³ta² ten³sa³nha²wa².

Txa²wã¹sũ³na² Wãⁿ³txa²
New Testament in Nambikuára, Southern
(BR:nab:Nambikuára, Southern)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nambikuára, Southern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Nambikuára, Southern [nab], Brazil

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Nambikuára, Southern

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

5198f7a7-ab9d-5d69-b112-d94960f81d2a